

Kulttuuri kylässä – Kultur i byn

Uudenmaan kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä
2021–2022

Sisällys

1	Tiivistelmä	4
2	Sammanfattning	6
3	Tavoitteet	8
3.1	Huomioita tavoitteista.....	9
3.1.1	Hanke tuo kulttuuria ja taidetta kylien ja lähiöiden/ kaupunginosien asukkaiden saataville.	9
3.1.1.1	Koronapandemia ja yleisötapauhtumat	10
3.1.2	Lisätään asukkaiden osallistumista	10
3.1.3	Vahvistetaan alueellista yhteistyötä.....	10
4	Resurssit	12
5	Tehtäviä 2021–2022	13
5.1	Huomioita tehtävänasettelusta.....	14
5.1.1	Taustakartoitukset, kyselyt, nykytilan arviointi.....	14
5.1.2	Ohjausryhmien nimeäminen kuntien edustajista.....	16
5.1.3	Toiminnan suunnittelu.....	17
5.1.4	Suunnitellaan ja toteutetaan pilottitoimintoja	17
5.1.5	Arviointi ja mittareiden luominen.....	18
6	Verkostoitumista etänä	18
6.1	Huomioita ohjausryhmän työskentelytavasta	19
7	Viestintä	20
7.1	Huomioita viestinnästä.....	20
8	Toiminta 2021	22
8.1	Asuntovaunuteatteri Karavanin kesäkiertue	22
8.2	Taiteilijahaku pilottihankkeisiin 2021	24
8.2.2	Taidepalvelun tuotteistamisesta.....	25
8.2.3	Taiteilijahaun kautta järjestettyä kulttuuritoimintaa ...	26
8.3	Asukaskysely Itä-Uudenmaan kylien asukkaille	27
9	Toiminta 2022	28
9.1	Koulutussarja: Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea?	28

9.1.1	Koulutussarjan aiheet.....	29
9.2	Tarjouskilpailu luovan alan toimijoille	30
9.3	Kuntien yhteinen kulttuurituottaja.....	32
9.4	Taide- ja kulttuuritapahtumia	34
9.5	Yhteistyötä Globe Art Pointin kanssa	35
9.6	Asukaskysely Länsi- ja Keski-Uudenmaan kylien asukkaille	37
10	Kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden palaute.....	38
10.1	Verkostoituminen ja yhteistyö.....	40
10.2	Kehittämistehtävän ja verkostotyön jatko	42
11	Yhteenveto toiminnasta, kokemuksista ja kehittämistarpeista	43
12	Tilastoja	46
13	Sammandrag om verksamheten, erfarenheter och utvecklingsbehov.....	52
14	Statistik	55
15	Liitteet	61
	Liite 1 Henkilöstö ja ohjausryhmän jäsenet 2021–2022.....	61
	Liite 2 Asukaskyselyiden yhteenvedot	63
	Liite 3 Tarjouskilpailun ohje tarjoajalle 5/2022	63

1 Tiivistelmä

Kulttuuri kylässä – Kultur i byn oli opetus- ja kulttuuriministeriön pääosin rahoittama Uudenmaan kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä 2021–2022. Porvoon kaupungin kulttuuripalvelut koordinoi hankkeen toteutusta yhteistyössä Uudenmaan kuntien kanssa. Kehittämistehtävä (jatkossa Kulttuuri kylässä) käynnistettiin vuonna 2021 Itä-Uudenmaan kunnissa, ja se laajeni Länsi- ja Keski-Uudenmaan alueelle vuoden 2022 alussa.

Uusimaa koostuu 26 kunnasta, joista 23 oli mukana kehittämistehtävässä. Suuret kaupungit Helsinki, Espoo ja Vantaa eivät kuuluneet kehittämistehtävän piiriin. Uudenmaan eri alueista käytettiin nimityksiä Itä-, Länsi- ja Keski-Uusimaa, joilla viitattiin kuntien maantieteelliseen sijaintiin, ei vanhaan maakuntajakoon. Kehittämistehtävä kokosi yhteen Uudenmaan kuntien kulttuuritoimien henkilöstön ja maakunnallisia kulttuuritoimijoita, kuten aluevastuumuseot ja Suomen kylät -järjestön alueelliset toimijat.

Kehittämistehtävän keskeisiä verkostoja ja yhteistyökumppaneita oli Espoon kaupungin koordinoima valtakunnallinen kehittämistehtävä Kulttuuria yhteistuumin -verkosto, joka kokosi alueelliset kehittämistehtävät yhteen ja tarjosi foorumin tiedon ja kokemusten vaihtoon, webinaareja ja mahdollisuuden kuntavierailuihin. Toinen merkittävä tuki oli Taiteen edistämiskeskuksen kulttuuritoiminnan asiantuntijapalvelut, jonka kanssa kehittämistehtävä järjesti webinaarin kuntien hankintamalleista. Lisäksi kehittämistehtävä toteutti yhteistyöprojektin ulkomaalaistaustaisten taiteilijoiden työllistymistä tukevan Globe Art Pointin kanssa, ks. luku 9.5.

Kehittämistehtävällä oli kolme päätavoitetta:

- Vahvistaa ja kehittää Uudenmaan kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden verkostoja ja yhteistyötä.
- Työllistää Uudellamaalla toimivia taiteen ja luovan alan ammattilaisia.
- Tuoda kulttuuria ja taidetta keskustaajamien ulkopuolelle, etenkin kylien asukkaiden saattaville, ja lisätä asukkaiden osallistumista palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen.

Tavoitteita edistettiin seuraavilla uusien toimintamallien kokeiluilla ja koulutuksilla:

- Avoin haku taiteilijoille Itä-Uudenmaan pilottiprojekteihin 2021.
- Käänteinen kilpailutus taiteilijoille taide- ja kulttuurituotannoista 2022.
- Toteutettiin taide- ja kulttuuritapahtumia Uudenmaan kylissä ja taajamissa, joilla työllistettiin alueella toimivia taiteilijoita ja luovan alan ammattilaisia 2021 ja 2022.
- Asukaskyselyt Uudenmaan kylien asukkaille kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista Itä-Uudellamaalla 2021 ja Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2022.
- Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea? -koulutussarja taiteilijoille, yhdistyksille ja kulttuurialan ammattilaisille 2022.
- Kuntien yhteinen kulttuurituottaja työskenteli Itä-Uudellamaalla 2021 Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 2022.

Hanke tavoitti taiteilijahaun ja käänteisen kilpailutuksen kautta 153 taiteilijaa ja työllisti kaikkiaan 68 taiteilijaa ja luovan alan ammattilaista. Tapahtumia järjestettiin noin 100 Uudenmaan 70 kylässä tai

taajamassa, ja niihin osallistui kaikkiaan noin 6700 eri-ikäistä henkilöä. Asukaskyselyihin vastasi 1088 kylien asukasta ja koulutusten tallenteita on katsottu yli 300 kertaa.

Kehittämistehtävän yhtenä keskeisenä tavoitteena oli luoda ja vahvistaa Uudenmaan kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden verkostoa. Tavoitteen toteutus etenkin hankkeen alkuvaiheessa, koronapandemian kokoontumisrajoitusten aikana, oli etäyhteyksien varassa ja siten normaali-tilannetta haastavampaa. Etäyhteydenpito jatkui kuitenkin vielä rajoitusten poistuttua, sillä se antoi toimijoiden edustajille tasavertaisen mahdollisuuden osallistua hankkeen kokouksiin ja säästi sekä aikaa että kustannuksia. Kehittämistehtävään osallistuneet toimijat pitivät verkoston muodostumista ja yhteistyön käynnistymistä yhtenä tärkeimmistä saavutuksista ja toivoivat sille jatkoa.

Uudenmaan alue ja kunnat, Uudenmaan liitto. <<https://uudenmaanliitto.fi/tietoa-uudestamaasta/alue-ja-kunnat/>> (luettu 29.11.2022).

2 Sammanfattning

Kulttuuri kylässä – Kultur i byn var en utvecklingsuppgift för kulturverksamheten i Nyland 2021–2022, huvudsakligen finansierad av undervisnings- och kulturministeriet. Borgå stads kulturtjänster samordnade genomförandet av projektet i samarbete med kommunerna i Nyland. Utvecklingsuppgiften (fortsättningsvis Kultur i byn) påbörjades år 2021 i östra Nylands kommuner och den utvidgades till Västra och Mellersta Nyland i början av år 2022.

Nyland består av 26 kommuner, av dessa deltog 23 i utvecklingsuppgiften. Storstäderna Helsingfors, Esbo och Vanda omfattades inte av utvecklingsuppdraget. Benämningarna Östra, Västra och Mellersta Nyland användes för de olika regionerna i Nyland, vilket syftade på kommunernas geografiska läge, inte till den gamla landskapsindelningen. Utvecklingsuppdraget sammanförde personal från Nylands kommuners kulturväsenden och kulturaktörer på landskapsnivå, såsom regionala ansvarsmuseer och regionala aktörer inom organisationen Suomen kylät - Finlands Byar.

Det viktigaste nätverket och samarbetspartnern inom utvecklingsuppdraget utgjordes av det riksomfattande utvecklingsuppdraget Kultur tillsammans, som samordnades av Esbo stad, och samlade regionala utvecklingsuppgifter och erbjöd ett forum för utbyte av information och erfarenheter, webbseminarier och möjlighet att besöka kommuner. Ett annat betydande stöd var kulturverksamhetens experttjänster vid Centret för konstfrämjande, med vilket utvecklingsuppdraget anordnade ett webbseminarium om kommunala upphandlingsmodeller. Därutöver har utvecklingsuppdraget genomfört ett samarbetsprojekt med Globe Art Point, som stödjer anställning av konstnärer med utländsk bakgrund, se kapitel 9.5.

Utvecklingsuppgiften hade tre huvudmål:

- att förstärka och utveckla nätverk och samarbete för Nylands kommuner och regionala kulturaktörer/kulturaktörer i Nylands kommuner och regioner.
- att sysselsätta personer som är yrkesverksamma inom konst och den kreativa branschen i Nyland.
- att göra konst och kultur tillgängligt utanför tätorter, särskilt i byarna, och öka invånarnas deltagande i planering och förverkligande av tjänster.

Målen främjades genom försök med nya verksamhetsmodeller och utbildning:

- Öppen ansökan för konstnärer till Östra Nylands pilotprojekt 2021.
- Omvänd konkurrensutsättning för konstnärer för konst- och kulturproduktioner 2022.
- Konst- och kulturevenemang i byar och tätorter runt om Nyland, som sysselsatte konstnärer och andra verksamma inom kreativa yrken i området 2021 och 2022.
- Invånarenkäter för invånare i Nylands byar om kultur- och fritidstjänster i Östra Nyland 2021 och i Västra och Mellersta Nyland 2022.
- Vad behövs utöver en bra idé? -Utbildningsserie för konstnärer, föreningar och professionella inom kulturbranschen 2022.
- Kommunernas gemensamma kulturproducent arbetade i Östra Nyland 2021 och Västra och Mellersta Nyland 2022.

Projektet nådde via konstnärsansökan och omvänd konkurrensutsättning 153 konstnärer och sysselsatte totalt 68 konstnärer och andra verksamma inom den kreativa branschen. Ungefär 100 evenemang arrangerades i 70 byar eller tätorter i Nyland och sammanlagt deltog ungefär 6700 personer i olika åldrar. På invånarenkäterna svarade 1088 byinvånare och utbildningarnas inbanningar har setts över 300 gånger.

Ett av de centrala målen för utvecklingsuppgiften var att skapa och förstärka nätverket mellan kommuner och regionala kulturaktörer i Nyland. Förverkligandet av målet var mer utmanande än under normala år, speciellt i början av projektet, då all kommunikation skedde på distans på grund av coronapandemins restriktioner. Distanskontakten fortsatte även efter att restriktionerna upphävts, eftersom den gav aktörernas representanter likvärdig möjlighet att delta i projektmöten och spara både tid och kostnader. De aktörer som deltog i utvecklingsuppdraget ansåg bildandet av nätverket och starten av samarbetet som ett av de viktigaste resultaten och hoppades på en fortsättning.

Nylands område och kommuner, Nylands förbund <<https://uudenmaanliitto.fi/tieto-uudestamaasta/alue-ja-kunnat/>> (läst 29.11.2022).

3 Tavoitteet

Alueellisten kehittämistehtävien yleinen tavoite on kuvattu opetus- ja kulttuuriministeriön verkkopalvelussa seuraavasti: ”Kehittämistehtävien tavoitteena on tukea rakenteellisesti kuntien kulttuuri-toiminnan laatua, vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista, asukkaiden yhdenvertaisuutta ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa valtakunnallisesti ja alueellisesti. Kehittämistehtävän toteutuksen tulee olla laaja-alaista ja pitkäjänteistä. Kehittämistehtävien toteuttajilta toivotaan toimijoiden laajaa yhteistyötä.” (<https://okm.fi/-/taide-ja-kulttuuritoiminnan-kehittaminen-alueilla-ja-kunnissa>. Luettu 10.11.2022)

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamia alueellisia kehittämistehtäviä kaudella 2021–2022 olivat Uudenmaan/Porvoon kaupungin lisäksi Etelä-Savon maakuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pirkanmaa/Tampereen kaupunki. Yleisen tavoitteen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö antoi kauden 2021–2022 kehittämistehtäville seuraavat tavoitteet:

”Alueellinen kehittämistehtävä kohdistuu kulttuurin ja taiteen yhdenvertaisen saatavuuden ja monipuolisen käytön edistämiseen eri väestöryhmissä sekä taiteellisen työn ja toiminnan edellytysten luomiseen. Tämä on tavoitteena erityisesti niissä kunnissa tai kuntien osissa, joissa taide- ja kulttuuripalveluita on saatavilla vähän tai palveluiden käyttö on vähäistä.

Kehittämistehtävä voi kohdistua esimerkiksi:

- Palveluiden erilaisten käyttäjien ja ei-käyttäjien tarpeiden ja odotusten tunnistamiseen.
- Palveluiden järjestämisen ja tuottamisen tapoihin eri väestöryhmille.
- Kulttuuri- ja taidepalveluiden yhteisten alueellisten tuotantorakenteiden luomiseen.
- Taiteilijoiden uusien työskentelymahdollisuuksien luomiseen alueilla, missä taiteellisesta työskentelystä saatava toimeentulo on vähäistä ja taidetta on vähän asukkaiden saatavilla.
- Rakenteisiin ja toimintaan, millä vahvistetaan taide- ja kulttuuripalveluiden alueellisia välittäjä- ja koordinaatorakenteita.”

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävän tavoitteet määriteltiin hankehakemuksessa seuraavasti: Hankkeen tarkoituksena on luoda toimiva, uudenlainen, alueellisen kulttuuriyhteistyön malli sekä luoda tiivis ammattilaisten verkosto, jonka avulla verkosto jatkaa toimintaa ja yhteistyö vahvistuu.

Tavoitteitamme ovat:

1. Työllistää avustusmäärärahan turvin v. 2021–2022 Uudenmaan kuntien ammattitaiteilijoita ja luovan alan yrittäjiä alueittain edeten.
2. Lisätä asukkaiden kulttuuripalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta keskustan ulkopuolisilla, syrjäisemmilläkin alueilla ja kylissä, laajassa monialaisessa yhteistyössä.
3. Osallistaa kylien ja lähiöiden asukkaita, etenkin lapsiperheitä ja ikääntyneitä, kyliä kiertäviin kulttuuri- ja taidetapahtumiin, kun kulttuuri käy kylässä.
4. Vahvistaa toiminnan ja tapahtumien avulla asukkaiden yhdenvertaisuutta ja itsetuntoa sekä yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kanssakäymistä.

5. Vahvistaa kuntiemme ja kyliemme elin- ja vetovoimaisuutta ja asukkaiden viihtyvyyttä.
6. Tuottaa arjen iloa asukkaille ja aktiivisuutta lisäävää elämää kyliin.

Edellä luetellut tavoitteet tiivistyivät toiminnan käynnistyessä seuraaviksi:

- Hanke tuo kulttuuria ja taidetta kylien ja lähiöiden/kaupunginosien asukkaiden saataville.
- Lisätään asukkaiden osallistumista palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen.
- Vahvistetaan alueellista yhteistyötä ja kehitetään verkostoja, joiden avulla kunnat ja alan toimijat voivat jatkaa yhteistyötä.
- Työllistetään alueella toimivia taiteen ja luovan alan ammattilaisia.

3.1 Huomioita tavoitteista

3.1.1 Hanke tuo kulttuuria ja taidetta kylien ja lähiöiden/kaupunginosien asukkaiden saataville

Kehittämistehtävän alueena oli Uusimaa, joka koostuu 26 kunnasta. Uusimaa on alueena maantieteellisesti laaja ja moni-ilmeinen. Jo toiminnan alkaessa kävi ilmi, että tavoite tuoda kulttuuria kylien, lähiöiden ja kaupunginosien ulottuville oli syytä muotoilla toisella tavoin. Olennaisinta oli keskittyä kylien ja pienten kuntien kulttuuripalveluiden kehittämistarpeisiin. Resurssien riittävyyden varmistamiseksi suuret kaupungit Helsinki, Vantaa ja Espoo rajattiin toiminnan ulkopuolelle.

Lähiöiden ja kaupunginosien määrittelyä ja erottamista hankkeen toiminta-alueiksi ei pidetty tarpeellisena edes toiminnan edetessä Länsi- ja Keski-Uudellemaalle. Esimerkiksi Itä-Uudenmaan kunnista vain Porvoo kaupungissa on lähiöiksi kutsuttavia alueita. Sen sijaan Uudellamaalla on useita satoja kyliä, pelkästään Porvoo alueella noin 80.

Kehittämistehtävän toiminnassa käytettiin yleiskäsitettä kunta myös kaupungeista. Kehittämistehtävässä mukana olleista Uudenmaan kunnista asukasluvultaan noin kymmenen tuhannen tai sen alle olevia kuntia oli kymmenen kappaletta. Asukasluvultaan suurin oli hieman yli 50 000 asukkaan Porvoo.

Itä-Uusimaa		Länsi-Uusimaa		Keski-Uusimaa	
Askola	4 760	Hanko	7 854	Hyvinkää	46 743
Lapinjärvi	2 530	Inkoo	5 365	Järvenpää	45 606
Loviisa	14 588	Karkkila	8 611	Kerava	37 536
Myrskylä	1 769	Kauniainen	10 259	Nurmijärvi	44 347
Mäntsälä	20 965	Kirkkonummi	40 640	Tuusula	40 251
Pornainen	5 007	Lohja	45 833		
Porvoo	51 194	Raasepori	27 353		
Pukkila	1 825	Siuntio	6 214		
Sipoo	22 323	Vihti	28 905		

Uudenmaan kuntien asukasmäärät, Tilastokeskus. Luettavissa osoitteessa <https://uudenmaan-liitto.fi/tietoa-uudestamaasta/tilastot/vaesto/> (luettu 7.12.2022).

3.1.1.1 Koronapandemia ja yleisötapahtumat

Tavoite tuoda kulttuuria ja taidetta kyliin toteutui vuoden 2021 aikana vain osittain koronapandemiasta johtuen. Yleisötilaisuuksia koskeneet kokoontumisrajoitukset rajoittivat osallistujamäärät hyvin pieniksi keväällä ja kesällä 2021, jolloin sisätiloissa sai olla koolla kuusi henkilöä ja ulkotilaisuuksissa 50 henkeä kahden metrin turvaetäisyydellä toisistaan. Konkreettisten rajoitusten lisäksi ihmiset välttivät myös omaehtoisesti tilaisuuksia ja tapahtumia. Itä-Uudenmaan kunnista valtaosa siirsi-kin toteutukset syksyyn 2021 ja vuodelle 2022.

Kiertävän asuntovaunuteatteri Karavanin kiertue voitiin kuitenkin toteuttaa suunnitelmien mukaan ja kokoontumisrajoitusten puitteissa kesäkuussa 2021, sillä asuntovaunun sisälle mahtui juuri rajoitusten mukainen määrä katsojia. Usein yleisönä oli perhekuunta, jossa oli muutama aikuinen ja lapsia. Myös kesällä järjestetyissä ulkotilaisuuksissa, kuten kesätoreilla ja kylätapahtumissa pystyttiin huolehtimaan riittävästä etäisyyksistä.

Koronapandemian aiheuttama epävarmuus ja erilaiset kokoontumisrajoitukset jatkuivat vielä vuonna 2022. Rajoituksia alettiin purkaa Uudellamaalla asteittain kevättalvella 2022.

3.1.2 Lisätään asukkaiden osallistumista palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen

Kehittämistehtävän tavoite lisätä asukkaiden osallistumista palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen oli käytettävissä ollutta aikaa ajatellen mittava, etenkin, kun alueena oli 23 Uudenmaan kuntaa. Eri asukasryhmät tavoitetaan eri keinoin mutta yhteistä on, että osallistaminen vaatii henkilöstöresursseja suunnitteluun, toteutukseen, viestintään, vastausten purkuun ja analysointiin. Tulosten jalkauttaminen ja toteutusvaihe edellyttää lisää suunnittelua ja asukkaiden osallistumista. Monipuolinen asukkaiden osallistumismahdollisuuksien järjestäminen olisi edellyttänyt osallistuneilta kunnilta huomattavaa omaa panostusta, eikä siihen ollut mahdollisuutta.

Kehittämistehtävässä päädyttiinkin toteuttamaan verkkokysely kylien asukkaille, jonka aiheena oli kylien kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut. Linkki kyselyyn jaettiin kuntien verkkosivuilla ja somekanavissa. Lisäksi kuntia kehoitettiin käyttämään omia jakelukanaviaan ja yhteyksiään, jotta kysely tavoittaisi etenkin oman kunnan kylien asukkaat. Verkkokyselyn lisäksi kuntien kirjastoissa ja kylissä kiertävissä kirjastoautoissa oli mahdollista vastata paperilomakkeella.

Asukaskyselyistä tarkemmin kappaleissa 8.3 ja 9.6.

3.1.3 Vahvistetaan alueellista yhteistyötä ja kehitetään verkostoja, joiden avulla kunnat ja alan toimijat voivat jatkaa yhteistyötä

Uusimaa on kulttuurisesti moni-ilmeinen alue, johon kuuluu kaksikielisten rannikkokuntien lisäksi suomenkielisiä sisämaan kuntia. Uudenmaan keskellä sijaitsevat pääkaupunkiseudun suuret kaupungit, joiden kulttuuritoiminta on hyvin toisella tavalla resursoitu kuin muiden kuntien.

Kehittämistehtävän ohjausryhmän jäsenille tekemästä taustakartoituksesta ilmeni, että Uudenmaan kuntien kulttuuritoimijat ovat ensisijaisesti yhteydessä naapurikuntiinsa, eikä säännöllisiä kontakteja juurikaan ole laajemmin. Eniten verkostoja on seudullisilla kulttuurilaitoksilla, kuten kansalaisopistoilla ja aluevastuumuseoilla. Lisäksi kulttuuritoiminnan johdolla ja esimiehillä on

mahdollisuuksia verkostoitua muuta henkilöstöä laajemmin myös valtakunnallisesti. Sitä vastoin kulttuuritoimien tuottajilla, suunnittelijoilla ja koordinaattoreilla on varsin vähän yhteyksiä muiden kuntien kollegoihin. Verkostoitumisen hyödyt, kuten ammatillinen tuki, alan erityispiirteiden ymmärrys ja toisten kokemuksesta oppiminen kuitenkin tunnustetaan ja sitä kaivataan. Yhteyksille tulisikin luoda mahdollisuuksia ja olemassa olevia yhteyksiä pitää aktiivisesti yllä.

Kehittämistehtävän myötä syntyneen verkoston ylläpito ja yhteistyön jatkuminen hankkeen jälkeen koettiin ohjausryhmän palautekyselyn perusteella tärkeäksi. Ratkaistavia kysymyksiä olivat muun muassa: Kenelle verkosto on ensisijaisesti tarkoitettu ja mikä on sen keskeinen tehtävä? Miten verkostoa ylläpidetään? Voidaanko vetovastuu jakaa kuntien kesken esimerkiksi siten, että alueen suurimmat kunnat kantavat päävastuun vuorovuosin ja järjestävät yhteisen tapaamisen alueen kuntien ja ammatillisten kulttuuriyhteisöjen edustajille? Entä missä viestintäkanavassa keskusteluita käydään? Kenen vastuulla mahdollisen Teams- tai Facebook-ryhmän tulisi olla? Voisiko jo olemassa oleva alueellinen toimija, kuten Uudenmaan liitto vastata viestintäkanavan ylläpidosta?

Trubaduuri Mikko Rajala kulttuuritalo Lilla Villanin kesätapahtumassa kokoontumisrajoitusten aikaan 2021. Kuva Lars Kastila, Sipoo.

4 Resurssit

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävän toimintaa varten perustettiin alueelliset Itä-, Länsi- ja Keski-Uusimaan ohjausryhmät, joilla oli mahdollisuus kutsua mukaan paikallisten yhdistysten, taiteilijoiden ja yrittäjien edustajia.

Hankkeen budjetti kahdelle vuodelle oli noin 217 000 euroa. Rahoitus koostui opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksesta 195 000 euroa ja Porvoon kaupungin vastaamasta noin kymmenen prosentin omasta osuudesta. Osallistuvat kunnat ja muut yhteisöt vastasivat oman henkilökuntansa työn osuudesta.

Hankkeen toimintaa koordinoivat tehtävään palkatut kehittämiskoordinaattorit. Vuonna 2021 hankkeessa työskenteli yksi osa-aikainen koordinaattori ja yksi osa-aikainen koordinaattori/tuottaja, yhteensä yksi henkilötyövuosi. Toinen aloitti tehtävässä helmikuun ja toinen huhtikuun alussa. Vuonna 2022 tehtävässä jatkoi yksi kokoaikainen koordinaattori ja lisäksi palkattiin kulttuurituottaja, joka työskenteli toukokuusta joulukuun alkuun osittain osa-aikaisesti.

Liite 1 Henkilöstö ja ohjausryhmän jäsenet 2021–2022.

4.1 Huomioita resursseista

Kehittämistehtävän opetus- ja kulttuuriministeriöltä saama avustus jaettiin kahdelle hankevuodelle siten, että osuudet olivat samansuuruisia. Hanke käynnistyi vaiheittain vuoden 2021 alussa ja palkatun henkilöstön kustannukset alkoivat täysimääräisesti huhtikuussa 2021. Koronapandemian vuoksi asetetut kokoontumisrajoitukset vaikuttivat merkittävästi yleisötilaisuuksien toteutukseen. Kulttuuritapahtumien suunnittelu, aikataulutus ja toteutus käynnistyivät pääosin vasta 2022. Vuoden 2021 budjetista siirtyikin liki puolet käytettäväksi vuonna 2022.

Kehittämistehtävän suurin menoerä olivat henkilöstökulut eli koordinaattorin ja tuottajan palkat. Porvoon kaupunki vastasi osasta koordinaattorin palkkakustannuksia. Seuraavaksi suurin menoerä olivat taiteilijoilta hankitut ostopalvelut eli Uudenmaan kylissä järjestetyt kulttuuritapahtumat. Jokaiselle kunnalle oli varattu 3000 euroa taiteilijoilta hankittavia ostopalveluja varten. Kunnat valitsivat tuotannot ja taiteilijat laskuttivat hanketta tuotannoistaan. Palveluiden hankintatavoista enemmän luvuissa 7.2 ja 8.2.

Kahden koordinaattorin malli olisi todennäköisesti toiminut hyvin jo vuonna 2021, jos toiminta olisi saatu käyntiin heti vuoden alussa ja henkilöiden työtehtävät kokonaisuudessaan olisivat olleet kohtuulliset. Koronapandemiasta johtuen molempien toinen tehtävä oli kuitenkin normaalia vaativampi, joten kokonaisuudesta muodostui varsin raskas. Hanke käynnistyi viiveellä, ja siitä aiheutui ylitöitä etenkin hankkeen ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Kahden koordinaattorin malli antoi kuitenkin mahdollisuuden jakaa tehtäviä myös henkilöiden henkilökohtaisten vahvuuksien mukaan. Lisäksi koordinaattorit pystyivät toimimaan toistensa sijaisina tarvittaessa.

Vuonna 2022 toinen koordinaattoreista jatkoi hankkeessa täydellä työajalla ja toinen koordinaattori palasi varsinaiseen tehtäväänsä kokoaikaisesti. Lisäresursseja saatiin rekrytoimalla kulttuurituottaja, jonka tehtävänä oli avustaa Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntia kulttuuritapahtumien toteutuksessa. Samalla kokeiltiin useamman kunnan alueella toimivan kulttuurituottajan mallia.

Kulttuurituottaja aloitti tehtävässään toukokuussa, ja se päättyi joulukuun alussa. Ensimmäiset kolme kuukautta tehtävä oli kokoaikainen ja elokuusta lähtien osa-aikainen, 50 prosenttia. Lue lisää kulttuurituottajan tehtävistä kappaleessa 9.3.

Alueellisten ohjausryhmien jäsenet edustivat asiantuntijoina omaa kuntaansa tai seudullista kulttuuritoimijaa. He välittivät muulle ohjausryhmälle ja hankkeen koordinaattoreille tietoa omalta vastualueeltaan. Lisäksi he vastasivat siitä, että kehittämistehtävän yhteisesti sopimat tehtävät toteutettiin kunnissa. Uudenmaan kuntien kulttuurihenkilöstön resurssien erot tulivat esille siinä, miten aktiivisesti kunnat pystyivät osallistumaan kehittämistehtävään. Useassa, etenkin pienessä kunnassa, kulttuuritoiminnasta vastaavalla henkilöllä oli myös muita kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita vastuullaan, kuten kirjasto- ja museotoiminta, vapaa sivistystyö tai hyvinvointipalvelut.

Kesän 2021 pilottiprojektien tuotantojen valintaan kutsuttiin asiantuntijoiksi taiteilijoita. Loviisan ja Sipoon taiteilijayhdistyksiä pyydettiin valitsemaan edustajat arviointiryhmiin. Taiteilijaedustajille maksettiin kokouspalkkiot, joissa huomioitiin valmistelutyön osuus. Taitelijat pitivät tehtävää kiinnostavana, mutta myös haastavana, sillä siinä oli arvioitava eri alojen taiteilijoita keskenään.

Kulttuuri kylässä kuului Kulttuuria yhteistuumin -verkostoon, joka kokosi yhteen eri puolilla maata toimineet kehittämistehtävät. Valtakunnallista kehittämistehtävää ja verkostoa koordinoi Espoon kaupunki kumppaneinaan Turun ja Rovaniemen kaupungit. Verkostoon ovat kuuluneet myös Kuntaliitto ja Taiteen edistämiskeskus. Yhteistuumin-verkosto järjesti muun muassa kehittäjäverkoston tapaamisia etäyhteyksillä ja kaikille avoimia aamukahvitilaisuuksia kehittämistehtävien työstämistä aihepiireistä. Näissä tilaisuuksissa jaettiin eri puolilla maata toimineiden kehittämistehtävien kokemuksia ja hyviä käytäntöjä, joten ne toimivat samalla tärkeinä kouluttautumistilaisuuksina koordinaattoreille ja muille ohjausryhmän jäsenille. Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävä esitteli verkostolle kuntien yhteisen kulttuurituottajan mallia marraskuussa 2022.

5 Tehtäviä 2021–2022

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävälle oli hankesuunnitelmassa määritelty seuraavat tehtävät:

1. Ohjausryhmien nimeäminen kuntien edustajista (Itä-, Keski- ja Länsi-Uusimaa).
2. Toiminnan suunnittelu ja taloussuunnitelman tarkistaminen.
3. Taustakartoitukset, kyselyt, nykytilan arviointi
 - Muun muassa kuntien kulttuuritarjonnan tilanne ja tarpeet, kulttuurimäärärahat, alueella toimivat kulttuuri- ja taideyhdistykset sekä taiteen ammattilaiset.
4. Suunnitellaan ja toteutetaan (pilottina Itä-Uusimaa):
 - Pilottiprojekteja
 - Kysely kylien asukkaille kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista
 - Alueellisen taiteilijapankin luonti ja kehittäminen
 - Koulutusta taiteen ammattilaisille: oman taiteellisen toiminnan tuotteistaminen.
5. Arviointi ja mittareiden luominen, raportointi 1 (Itä-Uusimaa).
6. Mallin soveltaminen ja kehittäminen vaiheittain > Länsi-Uusimaa 2021–2022 ja Keski-Uusimaa 2022.

5.1 Huomioita tehtävänasettelusta

5.1.1 Taustakartoitukset, kyselyt, nykytilan arviointi

Hankesuunnitelma: Kartoitetaan muun muassa kuntien kulttuuritarjonnan tilanne ja tarpeet, kulttuurimäärärahat, alueella toimivat kulttuuri- ja taideyhdistykset sekä taiteen ammattilaiset.

Taustakartoituksia ja kyselyitä oli hankesuunnitelman mukaan tavoitteena tehdä runsaasti. Hyödyllisintä olisi ollut, että erilaisia tilastotietoja olisi ollut valmiiksi käytettävissä tai niitä olisi kerätty jo kehittämistehtävän valmisteluvaiheessa. Hankkeen toteutusvaiheessa taustatietojen keruulle ei voitu varata riittävästi aikaa. Osa taustatiedoista oli kuitenkin mahdollista kerätä muista lähteistä ja tilastotiedoista, kuten Terveystietokeskuksen ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämästä TEA-viisarista. Niiden tarjoama tieto ei kuitenkaan sellaisenaan vastannut riittävästi kysymykseen esimerkiksi kuntien henkilöstön kulttuuritehtävälle varatun työajan määrästä ja riittävydestä tai muuhun kuin kirjasto- ja museotoimintaan käytettävistä kulttuuripalveluiden ostomäärärahoista.

Kuntaliiton käynnissä oleva kulttuurin kuntatietohanke KULTTI tuo toivottavasti ratkaisun tiedontarpeeseen siten, että kulttuuritoiminnan kehittämisessä voidaan jatkossa käyttää tarkistettua ja ajan-tasaista tietopohjaa ja käynnistää toiminta sujuvasti ilman mittavaa perustietojen kartoitusta.

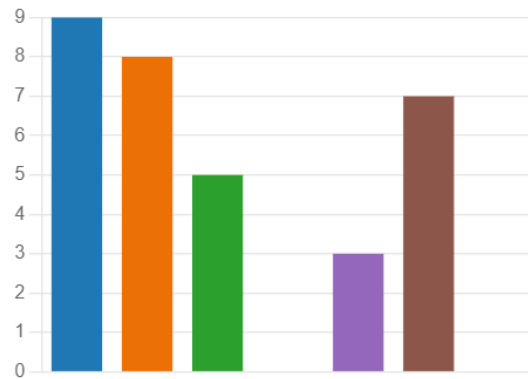
Taustatiedon keruuta varten ohjausryhmän jäsenille tehtiin lomakekysely, jonka tavoitteena oli resurssien kartoittamisen ohella saada esille aiheita, joita eri kuntien ja kulttuuritoimijoiden edustajilla on tarve käsitellä hankkeen puitteissa. Kyselyssä kysyttiin muun muassa toimijoiden välisestä yhteistyöstä. Lisäksi tiedusteltiin, miten hyvin edustajat tuntevat oman kunnan tai seutukunnan taiteilijoita ja millaista kulttuuritoimintaa heidän kanssaan on toteutettu. Yksi kysymyksistä vastasi Taiteilijat ja taiteen tekeminen kunnissa -barometrin 2020 kysymystä kunnille ”Miten taiteilijoiden työllistymistä voitaisiin mielestäsi parhaiten edistää omassa kunnassasi?” (Cuporen verkkojulkaisu 67, 2020. Luettavissa osoitteessa <https://www.cupore.fi/fi/julkaisut/cuporen-julkaisut/taiteilijat-ja-taiteen-tekeminen-kunnissa>. Luettu 7.11.2022).

Vastauksia saatiin Itä-Uudellamaalla 12 kappaletta, Länsi- ja Keski-Uudenmaan alueella vastausten määrä jäi vähäisemmäksi, yhteensä seitsemän kappaaleeseen. Vastausten perusteella voi todeta, että kunnat ja kulttuuritoimijat toivoivat lisää mahdollisuuksia verkostoitua myös muiden kuin lähikuntien kanssa. Esteeksi koettiin ennen kaikkea henkilöstön vähyys. Myös taiteilijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön kaivattiin lisää henkilöstöresursseja, määrärahoja ja mahdollisuutta tutustua taiteilijoiden osaamiseen ja palveluihin. Alueella toimivien kulttuuriyhdistysten tietoja oli koottu kunnissa, mutta vaihtelevasti. Alueella toimivista taiteilijoista ja luovan alan toimijoista oli vielä vähemmän tietoa. Kaikki taiteilijat eivät kuulu oman alansa yhdistyksiin eikä taiteilijan ammatissa toimivia muutenkaan tilastoida yksiselitteisesti.

4. Mikä vaikuttaa mielestäsi eniten yhteistyön määrään tai sisältöön, valitse 3 tärkeintä:

Lisätietoja

● Työajan puute, oma ja/tai muiden	9
● Taloudellisten resurssien puute	8
● On totuttu tekemään yksin tai e...	5
● Yhteistyötä on hankala tehdä, k...	0
● Yhteistyölle ei ole foorumia (pai...	3
● Yhteistyölle ja tiedon jakamisell...	7
● Muu	0

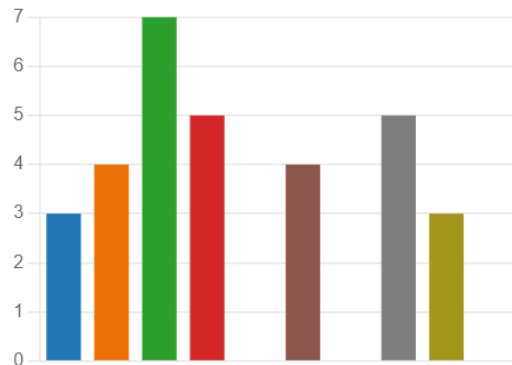
Itä-Uudenmaan ohjausryhmän vastauksia kysymykseen: Mikä vaikuttaa mielestäsi eniten yhteistyön määrään tai sisältöön, valitse 3 tärkeintä.

- Työajan puute, oma ja/tai muiden (sininen).
- Taloudellisten resurssien puute (oranssi).
- On totuttu tekemään yksin tai entuudestaan tuttujen tahojen kanssa (vihreä).
- Yhteistyötä on hankala tehdä, kun toimintatavat ovat erilaisia (punainen).
- Yhteistyölle ei ole foorumia: paikkaa, kanavaa, toimintatapaa (lila).
- Yhteistyölle ja tiedon jakamiselle ei ole toimivia työkaluja tai järjestelmiä (ruskea).

12. Miten taiteilijoiden työllistymistä voitaisiin mielestäsi parhaiten edistää omassa kunnassasi? Valitse 3 tärkeintä.

[Lisätietoja](#)

● Myöntämällä avustuksia taideyh...	3
● Myöntämällä avustuksia taiteelli...	4
● Tarjoamalla palkkatyötä ja palkal...	7
● Ostamalla ja tilaamalla taidetta	5
● Soveltamalla prosenttiperiaatetta	0
● Tarjoamalla edullisia tiloja taiteel...	4
● Järjestämällä koulutusta ja neuv...	0
● Tarjoamalla mahdollisuuksia saa...	5
● Edistämällä kumppanuutta kunn...	3
● Muu	0

Itä-Uudenmaan ohjausryhmän vastauksia kysymykseen: Miten taiteilijoiden työllistymistä voitaisiin mielestäsi parhaiten edistää omassa kunnassasi? Valitse 3 tärkeintä.

- Myöntämällä avustuksia taideyhteisöille (sininen).
- Myöntämällä avustuksia taiteelliseen työskentelyyn (oranssi).
- Tarjoamalla palkkatyötä ja palkallisia työtilaisuuksia (vihreä).
- Ostamalla ja tilaamalla taidetta (punainen).
- Soveltamalla prosenttiperiaatetta (lila).
- Tarjoamalla edullisia tiloja taiteelliseen työskentelyyn (ruskea).
- Järjestämällä koulutusta ja neuvontaa (pinkki).
- Tarjoamalla mahdollisuuksia saada töitä/taidetta esille (harmaa).
- Edistämällä kumppanuutta kunnan toimijoiden kanssa, esim. osallistuminen suunnittelutyöryhmiin (vaal. vihreä).

5.1.2 Ohjausryhmien nimeäminen kuntien edustajista

Kehittämistehtävän valmisteluvaiheessa oli hankkeen valmistelija ottanut alustavasti yhteyttä Uudenmaan kuntiin ja seudullisiin kulttuuritoimijoihin ja kysynyt näiden kiinnostusta osallistua kehittämistehtävään. Jo alkuvaiheessa oli pohdittu, onko hankkeen tavoitteiden edistämisen kannalta tarpeellista, että suuret kaupungit Helsinki, Vantaa ja Espoo ovat mukana. Asiasta keskusteltiin myös Uudenmaan liiton ja Taiteen edistämiskeskuksen kunta-asiantuntijoiden kanssa, jonka jälkeen todettiin, että hankkeen keskeinen tavoite on edistää kylien ja pienten kuntien kulttuuritoimintaa, joten suuret kaupungit rajattiin pois.

Hanke käynnistyi Itä-Uudellamaalla ja sen kuntien ja kulttuuritoimijoiden muodostamaan ohjausryhmään kuului eniten edustajia, kaikkiaan 30 henkilöä. Länsi-Uudenmaan ohjausryhmässä oli 20 jäsentä ja Keski-Uudenmaan ryhmässä yhdeksän edustajaa. Lisäksi osalla edustajista oli

varahenkilö. Itä-Uudenmaan ohjausryhmän ensimmäinen kokous järjestettiin helmikuussa 2021. Kokoukset järjestettiin alusta alkaen etäyhteyksillä Porvoon kaupungin Teams-sovelluksella.

Alun perin oli tarkoituksena, että Itä-Uusimaa toimisi pilottialueena ja toiminta siirtyisi Länsi-Uudellemaalle vuoden 2021 syksyllä ja vuoden 2022 alkupuoliskolla Keski-Uudellemaalle. Tästä suunnitelmasta luovuttiin, sillä toiminta käynnistyi ylipäättään vasta keväällä 2021, joten aikataulusta olisi tullut liian tiukka. Erilaiset kokeilut eri alueilla olisivat vaatineet enemmän suunnittelu- ja toteutus-aikaa. Hanke käynnistyi yhtä aikaa Länsi- ja Keski-Uusimaa vuoden 2022 alussa, ja niissä toteutettiin samanlaista toimintaa. Myös Itä-Uusimaan jatkoi mukana hankkeen loppuun asti.

Kuntien lisäksi ohjausryhmässä oli muita alueellisia kulttuuritoimijoiden edustajia: Porvoon kansalaisopisto, Porvoon taidekoulu, Porvoonseudun musiikkiopisto, Porvoon museo / Itä-Uudemaan aluevastuumuseo, Kulttuuritalo Lilla Villan (Sipoo), SILMU-kylät (Itä-Uusimaa), Raaseporin museo / Länsi-Uudenmaan aluevastuumuseo, Västnyländska kultursamfundet r.f. ja Uudenmaan Kylät ry.

Kuntien ja muiden toimijoiden henkilöstöresurssit ja henkilövaihdokset vaikuttivat mahdollisuuteen olla hankkeessa mukana ja osallistua kokouksiin ja toimintaan. Ohjausryhmän koko ja kokoonpano vaihtelivatkin melko paljon koko hankekauden ajan. Vuonna 2021 kokouksiin osallistui keskimäärin 13 ja vuonna 2022 hieman yli 20 edustajaa.

5.1.3 Toiminnan suunnittelu ja taloussuunnitelman tarkistaminen

Kehittämistehtävän toiminnan suunnitteluun vaikutti aina kevääseen 2022 asti koronapandemia ja siihen liittyneet rajoitukset. Kokoontumisrajoitukset Uudellamaalla ja sen kunnissa poistuivat vaiheittain helmi-maaliskuussa 2022, mutta rajoitusten vaikutukset tapahtumien suunnitteluun ja ihmisten käyttäytymiseen jatkuivat vielä pitkään ja heijastuivat koko loppukauden toimintaan. Pois jäänyttä aikaa ei käytännössä ollut mahdollisuutta kiriiä sopivien tapahtuma-ajankohtien puutteen, sekä suunnittelun ja markkinoinnin vaatiman ajan vuoksi. Tuotantoja toteutettiinkin hankekauden loppuun asti.

Alustavan toimintasuunnitelman toteutus tai sen tarkistus pitkäjänteisesti koko hankekauden ajalle ei ollut mahdollista edellä mainitusta syystä. Sen sijaan toimintasuunnitelmaan tehtiin muutoksia vuoden 2021 lopulla ja tavoitteet vuodelle 2022 tarkistettiin vuoden vaihteessa, samoin taloussuunnitelma. Suurin osa taiteilijoilta hankittaviin tuotantoihin varatuista määrärahoista siirtyi vuodelle 2022.

Kun painopiste siirtyi Länsi- että Keski-Uudellemaalle, oli Itä-Uudenmaan ohjausryhmällä edelleen mahdollisuus osallistua kokouksiin, seurata toimintaa ja myös hankkia taiteilijoiden tuotantoja joko käytössään olleella kehittämistehtävän rahoituksella tai omalla budjetillaan. Yhteyden säilyttäminen oli myös toimijoiden keskinäisen verkostoitumisen kannalta tärkeää.

Vuosien 2021 ja 2022 toiminnasta tarkemmin luvuissa 8 ja 9.

5.1.4 Suunnitellaan ja toteutetaan pilottitoimintoja Itä-Uudellamaalla ja sovelletaan ja kehitetään malleja Länsi- ja Keski-Uudellamaalla

Kehittämistehtävän toimintasuunnitelman mukaan Itä-Uudenmaan kuntien oli tarkoitus toimia erilaisten toimenpiteiden kokeilualueena vuoden 2021 syksyyn asti. Sen jälkeen toiminta laajenisi muualle Uudellemaalle, jolloin olisi käytössä testattuja toimintamalleja jatkokehittämistä varten.

Itä-Uudellamaalla oli tavoitteena toteuttaa pilottiprojekteja, kysely kylien asukkaille kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista, luoda ja kehittää alueellista taiteilijapankkia ja järjestää koulutusta taiteen ammattilaisille oman taiteellisen toiminnan tuotteistamisesta. Nämä kaikki pystyttiin toteuttamaan, tosin koronapandemia vaikutti etenkin pilottiprojektien toteutukseen ja taiteilijapankin kehittämiseen. Myös koulutukset siirtyivät vuodelle 2022.

Vuoden 2022 toiminnan suunnittelu perustui ensimmäisen vuoden kokemukselle ja havaituille kehittämistarpeille. Toiminnasta lisää luvuissa 8 ja 9.

5.1.5 Arviointi ja mittareiden luominen

Kehittämistehtävällä oli useita tavoitteita, joita toteutettiin varsin lyhyessä ajassa, alle kahdessa vuodessa. Tästä seurasi se, että arvioinnit koskivat yksittäisiä, keskenään erilaisia toteutuksia laajalla alueella, joita ei sellaisenaan ollut mielekästä verrata toisiinsa. Kun arviointikohteet vaihtelivat, ei pätevien arviointi- tai seurantamittareiden laadinta ollut mahdollista. Arvioinnin kehittäminen olisi edellyttänyt toimenpiteiden pidempiaikaista toistoa ja seurantaa.

Kehittämistehtävän koordinaattorit kokosivat vuoden 2021 toimenpiteistä yhteenvedon, jossa kuvattiin toteutettu toiminta, sen tavoitteet ja toimintaan liittyneet huomiot. Yhteenvedo toimi samalla hankkeen sisäisenä väliraporttina.

Lisäksi kerättiin dokumentointiaineistoa, kuten tietoa tapahtumien yleisömääristä ja taiteilijoiden ja kuntien palautetta. Asukaskyselyistä laadittiin yhteenvedoraportit, joiden lisäksi ohjausryhmän jäsenet saivat omia alueitaan koskeneet vastaukset suunnittelutyön tueksi. Viestinnän osalta seurattiin mediatiedotteiden näkyvyyttä, hankkeen näkymistä kuntien verkkopalveluissa ja somekanavissa ja tapahtumien markkinointinäkyvyyttä. Alueen laajuuden vuoksi hankkeen koordinaattoreiden ja tuottajan mahdollisuudet arvioida viestinnän ja markkinoinnin toteutumista ja vaikuttavuutta olivat kuitenkin rajalliset.

Yhteenvedo ja dokumentointiaineisto talletettiin ohjausryhmän Teams-ryhmän tiedostoihin, jotta se olisi kaikkien ryhmän jäsenten käytettävissä. Ks. myös luvut 11 Yhteenvedo ja 12 Tilastoja.

6 Verkostoitumista etänä

Kehittämistehtävän toiminta käynnistyi helmikuussa 2021, jolloin toinen kehittämiskoordinaattoreista aloitti tehtävässä, ja pidettiin ensimmäiset ohjausryhmän kokoukset. Toinen kehittämiskoordinaattori aloitti huhtikuussa 2021. Koronapandemia ja siihen liittyneet kokoontumisrajoitukset aiheuttivat sen, että ohjausryhmä kokoontui alusta alkaen etäyhteyksillä.

Vuonna 2021 mukana olivat hankkeen toimintasuunnitelman mukaan Itä-Uudenmaan kunnat. Vuoden lopulla järjestettiin Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien edustajille erillinen etätapaaminen, jossa kerrottiin kehittämistehtävän toiminnasta ja tavoitteista ja esiteltiin alustava toimintasuunnitelma vuodelle 2022. Vuonna 2022 ohjausryhmän kokoukset olivat koko ryhmän yhteisiä.

Uudenmaan kehittämistehtävän alueeseen kuului useita kaksikielisiä kuntia ja toimintaa ja viestintää tehtiin suomeksi ja ruotsiksi, markkinointiviestintää myös englanniksi. Yhteisten kokousten työkieli oli suomi.

6.1 Huomioita ohjausryhmän työskentelytavasta ja verkostoitumisesta

Etäkokoukset antoivat kaikille ohjausryhmän jäsenille tasavertaisen mahdollisuuden osallistua kokouksiin ilman matkustusta. Se oli myös ajankäytön kannalta taloudellista. Verkostoitumisen ja vuorovaikutuksen kannalta etäkokoukset olivat kuitenkin haastavia: keskustelun käynnistyminen ja siihen osallistuminen oli vaativaa kaikille osallistujille. Ryhmä oli iso ja kokoonpanon vaihtuvuus suuri: siinä oli kaikkiaan 68 jäsentä vuonna 2022. Lukuun on laskettu myös varajäsenet. Kokouksiin osallistui noin kolmannes eli 20–25 jäsentä. Uusia osallistujia olikin mukana lähes joka kerta, mutta kunnolliseen esittäytymiseen ei aina voitu käyttää aikaa.

Säännöllisissä, noin kerran kuussa pidetyissä kokouksissa pidettiin tilannekatsaus, käsiteltiin ajan-kohtaisia asioita ja sovittiin tulevista toimenpiteistä ja käytännöistä. Asioiden varsinainen pohdinta ja edistäminen oli kuitenkin tehtävä muulla ajalla. Verkkokyselyt osoittautuivat melko toimivaksi tavaksi tiedustella ohjausryhmän jäsenten tarpeita, mielipiteitä ja kehittämisehdotuksia. Heille jäi tuolloin paremmin aikaa pohtia kysytyä asiaa ja käsitellä sitä omassa työyhteisössään. Kyselyt toteutettiin Microsoft Forms -lomaketyökalulla. Koordinaattorin näkökulmasta lomakekyselyiden etu oli se, että vastauksia saatiin sen avulla todennäköisesti laajemmin eri edustajilta. Lisäksi vastauksia pystyi käsittelemään kokonaisuutena ja vertaamaan keskenään.

Vuonna 2022 aloitettiin kokouksissa Hyvät käytännöt -sarja, jossa jokin kunta tai muu yhteisö kertoi omasta toimivasta käytännöstään, ja sen hyvistä tai kehitettävistä puolista. Nämä esittelyt koettiin ryhmässä kiinnostaviksi ja hyödyllisiksi.

Vaikka etäyhteyksien käyttö ja Teams-sovellus olivat tulleet kaikille tutuiksi viimeistään koronapandemian aikana, oli Teamsin käyttö toisesta organisaatiosta käsin hankalaa. Porvoon kaupungin Teams-sovellukseen oli osallistujien erikseen kirjauduttava, ja sinne päivitetty tiedot saattoivat helposti jäädä huomaamatta. Käytännöksi muodostui, että erityistä huomiota vaatineista asioista koordinaattori lähetti jäsenille tiedoksi lyhyen sähköpostiviestin, mutta aineistot julkaistiin Teamsissä.

Teams-sovelluksen käytöllä oli kuitenkin paljon hyviä puolia. Sen avulla oli mahdollisuus tavoittaa maantieteellisesti laajalla alueella olleet edustajat ja järjestää kokouksia kokoontumisrajoitusten aikana. Se antoi edustajille tasavertaisen mahdollisuuden keskustella ja tiedottaa uutisvirrassa, sekä paikan, mihin yhteisiä aineistoja pystyi tallettamaan. Hankkeen päätyttyä materiaali arkistoidaan Porvoon kaupungin organisaatioon.

7 Viestintä

Kehittämistehtävän viestintäsuunnitelma laadittiin Porvoon kaupungin hankeviestintäsuunnitelmien linjausten mukaan keväällä 2021. Koska kyseessä oli melko lyhytaikainen hanke, pyrittiin viestintää toteuttamaan olemassa olevien viestintäkäytäntöjen mukaan. Sitä toteutettiin suomeksi ja ruotsiksi, tapahtumamarkkinointia myös osittain englanniksi. Kehittämistehtävän vastuulla oli tiedottaa yleisistä hankkeeseen liittyvistä asioista, kuten sen tavoitteista, asukaskyselyistä, koulutussarjasta, taiteilijahausta ja käänteisestä kilpailutuksesta. Tapahtumien markkinointiviestinnästä vastasivat tapahtumia järjestäneet kunnat.

Kehittämistehtävän koordinaattorit muotoilivat kehittämistehtävän yleiset, kaikkia koskeneet media-tiedotteet ja somekanavien viestit, ja ne jaettiin kuntien ja muiden toimijoiden viestintäyksiköille ja ohjausryhmän jäsenille eteenpäin jaettaviksi ja julkaistaviksi. Kulttuurituottaja avusti etenkin tapahtumamarkkinoinnissa. Kunnat toteuttivat viestintää ja tapahtumamarkkinointia käyttämällä normaa-leja viestintäkanaviaan ja käytössään olleita kohderyhmäviestinnän tapoja. Kuntia kehoitettiin kertomaan hankkeesta omilla verkkosivuillaan ja muodostamaan linkki kehittämistehtävän sivustolle. Kunnilla ja muilla kulttuuritoimijoilla oli halutessaan mahdollisuus muokata tai laatia uusia tiedotteita tarpeen mukaan.

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävän verkkosivut avattiin suomeksi ja ruotsiksi huhtikuussa 2021 Porvoon kaupungin verkkopalvelussa. Sivusto oli kuitenkin pian rakennettava kokonaan uudelleen kaupungin verkkopalvelu-uudistuksen vuoksi. Uusi sivusto avattiin maaliskuussa 2022 osoitteessa <https://www.porvoo.fi/kulttuuri-kylassa>.

7.1 Huomioita viestinnästä

Kehittämistehtävän viestinnän toteutukseen eri puolilla Uuttamaata vaikutti se, että viestintä- ja markkinointikanavien käyttö edellyttää järjestelmien käyttöoikeuksia, joita voi olla vain organisaation henkilöstöllä. Lisäksi kuntien viestintäkäytännöt ja -vastuutahot vaihtelevat. Näistä syistä valittiin pääviestien vastaanottajiksi sekä ohjausryhmän jäsenet että kuntien viestinnän yhteyshenkilöt. Kuntia kannustettiin muokkaamaan viestejä omaan tarpeeseen sopivalla tavalla, jotta viestintä ja markkinointi tavoittaisi paikalliset kohderyhmät parhaiten. Tätä omaa muokkausta tehtiin jonkin verran. Kehittämistehtävän näkyvyydessä kuntien viestinnässä ja verkkopalveluissa oli kuitenkin suuriakin eroja.

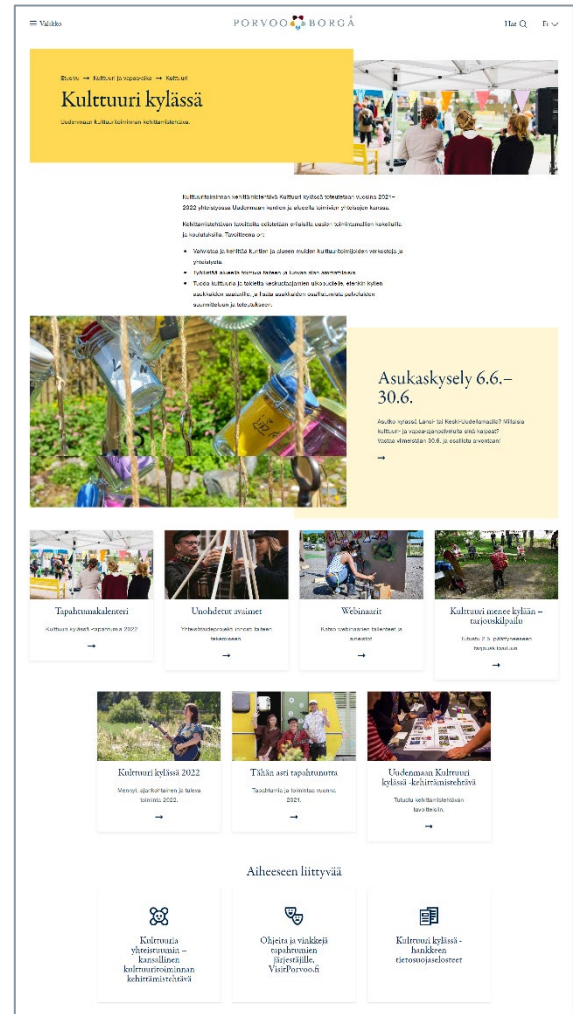
Etenkin Itä-Uudellamaalla viestinnän sujuvuutta lisäsi se, että viestintätaustainen kehittämiskoordinaattori tunsu entuudestaan kuntien viestintävastaavat ja yhteistyö sujui luontevasti. Hän pystyi myös itse toteuttamaan viestintää Porvoon kaupungin eri kanavissa ja rakentamaan verkkosivut ja niiden sisällön. Länsi- ja Keski-Uudellamaalla kuntien eri tehtäväalueet ja kunnan viestintäyksikkö tekivät vastaavanlaista yhteistyötä ja hyödynsivät valmiiksi muotoiltuja mediatiedotteita ja somepostauksia.

Etenkin tapahtumamarkkinoinnin kannalta oli näkyvyys paikallisissa ja alueellisissa medioissa ja digitaalisissa some- ja verkkokanavissa tärkeää. Kun tapahtumia vietään kyläin ja esimerkiksi kesätoreille, todettiin, että tehokkaimmat viestintäkanavat olivat kyläyhdistysten someryhmät ja muut paikalliset ja asukkaille tutut kanavat.

Jos käytössä olisi ollut kaikkien opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien kulttuuritoiminnan kehittämistehtävien yhteinen tunnus ja graafinen ohjeistus, sitä olisi käytetty. Uudenmaan kehittämistehtävälle ei luotu omaa visuaalista tunnusta. Uusien tunnusten suunnittelu ja jalkauttaminen vievät aikaa, eivätkä välttämättä tehosta määräaikaisen hankkeen tunnettuutta ja näkyvyyttä.

Koska hankkeen ei toisaalta haluttu näyttävän yksinomaan Porvoon kaupungin hankkeelta, luotiin kehittämistehtävälle yksinkertainen tekstilogo ilman kuva-aihetta. Fontti ja värit poimittiin Porvoon graafisesta ohjeistuksesta, jotta se sopi ulkoasultaan viestinnän kokonaisuuteen. Tunnusta käytettiin muun muassa kylien asukaskyselyn viestinnässä. Tapahtumien markkinoinnin ja yleisön houkuttelun kannalta oli kuitenkin tärkeämpää käyttää tapahtumaan liittyviä kuvia.

Muiden kehittämistehtävien tavoin Kulttuuri kylässä oli esillä Yhteistuumin-verkoston viestinnässä: <https://www.espoo.fi/fi/yhteistuumin-kuntien-kulttuuri-toiminnan-yhteispiste>.

Tapahtumatieto Kauniaisten tapahtumakalenterissa 8/2022.

8 Toiminta 2021

Ensimmäisen hankevuosi 2021 alkoi ohjausryhmän työn käynnistämällä, ensimmäisten pilotti-hankkeiden ja viestinnän suunnittelulla ja verkkosivujen rakentamisella. Kesäkaudeksi oli tavoitteena löytää tuotanto, joka olisi mahdollista toteuttaa eri puolilla Uttamaata ja sen kylissä koronarajoitusten puitteissa. Ensimmäiseksi tuotannoksi valikoitui sipoolaisen kulttuuritalo Lilla Villanin tuottama kiertävä asuntovaunuteatteri Karavan.

Toinen ensimmäisen kauden projekti oli alueellisen taiteilijahaun toteuttaminen keväällä. Sillä tavoiteltiin Itä-Uudellamaalla asuvien ja työskentelevien taiteilijoiden tunnettuuden ja työllistymismahdollisuuksien lisäämistä. Kesäkuussa toteutettiin Itä-Uudenmaan kylien asukkaille suunnattu kysely kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista.

Taiteilijoita työllistäviä kyliin vietäviä taide- ja kulttuuritapahtumia oli tarkoitus järjestää jo kesällä 2021 ja koko loppuvuoden ajan. Koronapandemia ja siihen liittyneet kokoontumisrajoitukset siirsivät kuitenkin tapahtumat pääosin vuodelle 2022.

8.1 Asuntovaunuteatteri Karavanin kesäkiertue

Kesäkuussa 2021 Itä-Uudenmaan kunnissa kiersi teatteriksi muutettu asuntovaunu, Karavan, joka tarjosi kiertueellaan nukketeatteriesityksen (Anne Lihavainen), valokuvanäyttelyn (Teemu Tuuloskorpi ja Jukka Pinonummi), vaihtuvien trubaduuriensa konsertin ja etenkin nuorille tarkoitetun avoimen näyttämön. Karavan kiersi kuukauden aikana seuraavien kuntien alueella: Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Mäntsälä, Porvoo, Pornainen, Pukkila ja Sipoo.

Kehittämistehtävä osti asuntovaunuteatterin esitykset sen tuottajalta, Sipoossa sijaitsevalta kulttuuritalo Lilla Villanilta. Mahdollisuus hankkia valmis tuotanto helpotti huomattavasti suunnittelua ja järjestelyitä epävarmassa koronatilanteessa.

Asuntovaunuteatteri Karavanin kiertue Sipoossa 2021. Asuntovaunun rappusilla nukketeatteritaiteilija Anne Lihavainen, trubaduuri Mikko Rajala ja valokuvaaja Teemu Tuuloskorpi. Kuva Lars Kastila, Sipoo.

8.1.1 Huomioita Asuntovaunuteatteri Karavanin kiertueesta

Koronarajoitukset vaikuttivat toimintaan siten, että katsomoon, eli asuntovaunun sisälle voitiin ottaa kuusi henkilöä. Käytännössä ryhmä koostui perhe-kunnasta tai pienestä päiväkotiryhmästä, jonka jäsenet olivat muutenkin toistensa kanssa tekemisissä.

**Asuntovaunuteatterin kiertue:
9 kuntaa, 15 esityspaikkaa,
90 esitystä, yleisöä 440.**

Karavan-kiertueen esitykset ilahduttivat kaikenikäisiä katsojia, ja ne soveltuivat kaikille kieliryhmille. Pieni ja intiimi tila toimi hyvin esitykselle. Myös monelle aikuiselle esitykset olivat ensikosketus ammattimaiseen nukketeatteriin.

Näyttämö ja katsomo olivat asuntovaunun sisällä, eikä teatteriesitykseen tarvittu muuta tekniikkaa kuin sähköt. Esityksiä järjestettiin hyvin erilaisissa paikoissa, kuten toreilla, puistoissa ja kyläkoulujen pihalla. Kesäkuussa 2021 oli vielä ulkona voimassa 50 hengen yleisörajoitus kahden metrin turvaetäisyydellä. Tästä syystä asuntovaunuteatteria ei viety osaksi muita tapahtumia, jotta yleisömäärää pystyttiin paremmin kontrolloimaan.

Yleisön houkuttelu uuteen ja yksittäiseen tilaisuuteen oli kuitenkin haastavaa: esityspaikan valinta, ajankohta tai tiedonkulku ei kaikissa paikoissa onnistunut. Havaittiin, että markkinointi kunnan tavanomaisilla keinoilla ei välttämättä riitä, jos tapahtuma järjestetään paikassa, jossa harvemmin järjestetään tapahtumia. Jos paikkana on kylä, on tärkeää luoda yhteys kyläyhdistyksiin ja kylän aktiivisiin asukkaisiin. Heidän kauttaan tapahtumatiedon voi saada esimerkiksi kylän omaan tiedonvälityskanavaan, joka on usein jokin somekanava, Facebook, WhatsApp tai Instagram. Toisinaan käytössä voi olla kylän yhteinen ilmoitustaulu. Kuntien kulttuuritoimilla olisikin hyvä olla käytössään ajantasaiset yhdistysten viestinnästä vastaavien yhteystiedot.

Kehittämistehtävän näkökulmasta asuntovaunuteatterin kiertueessa päästiin testaamaan kuntien yhteistyötä ja esimerkiksi yhteistä varauskalenteria ja markkinointimateriaalia. Esityksen markkinoinnin tueksi tehtiin täydennettävä julistepohja ja tarjottiin kuvia ja valmiita tekstejä. Asuntovaunuteatterista julkaistiin mediatiedote, joka päättyi usean itäsuomalaisen paikallismedian uutisiin ja tiedote ja tapahtumatieto julkaistiin kuntien verkkosivuilla ja tapahtumakalentereissa. Kehittämistehtävän toinen koordinaattori tarjosi tarvittaessa kunnille tukea kulttuurituottajan tehtävissä, kuten aikataulujen koordinoimisessa, sopimusten laadinnassa ja laskutuskäytäntöjen ohjeistamisessa.

Asuntovaunuteatteri Karavan Askolassa ja Lapinjärvellä kesäkuussa 2021.

8.2 Taiteilijahaku pilottihankkeisiin 2021

Itä-Uudellamaalla kokeiltiin mallia, jossa alueella asuvilla ja toimivilla taiteilijoilla oli mahdollisuus tarjota tuotantojaan kunnissa toteutettaviin pilottihankkeisiin kesällä ja syksyllä 2021. Haku toteutettiin verkkolomakkeella. Tiedot taiteilijoista koottiin ensisijaisesti hankkeessa mukana olevien kuntien käyttöön, mutta myös muut hankkeen kulttuuritoimijat saivat valita tuotantoja omiin tapahtumiinsa.

Taiteilijahaun tavoitteena oli:

- Tarjota taiteilijoille työmahdollisuuksia.
- Antaa taiteilijoille mahdollisuus tarjota ja markkinoida osaamistaan Itä-Uudenmaan kunnille.
- Lisätä taiteilijoiden keskuudessa kunnan toiminnan tunnetusta.
- Lisätä taiteilijoiden tunnettuutta alueen eri kunnissa.
- Tukea kuntien kulttuuritoimien henkilöstöä uudenlaisen toiminnan järjestämisessä.
- Järjestää toimintaa yhteistyössä kuntien ja paikallisten taide- ja kulttuuriyhdistysten sekä kyläyhdistysten kanssa, esim. kesätorien tapahtumat.
- Kokeilla kuntien kulttuurituotantojen yhteistyötä: taiteilijapankki, pilottihankkeiden valinta ja tuottaminen, sopimusmallit ja markkinointimateriaali.
- Toteuttaa monipuolista ja uudenlaista kulttuuritoimintaa kylillä ja taajamien ulkopuolella.

Tuotantokausi jaettiin kesä- ja syyskaudelle. Taiteilijoilla oli mahdollisuus tarjota tuotantojaan jompaankumpaan tai molempiin samassa haussa. Syyskaudelle otettiin tarjouksia vastaan elokuun loppuun asti. Kesäkaudelle saatiin 20 ja syyskaudelle 34 hakemusta. Hakemukset koottiin taiteilijapankkiin, joka oli ohjausryhmän jäsenten käytössä.

HAKEMUKSIA

54

Ohjausryhmä valitsi taiteilijapanckista 5–6 ensisijaista, eniten kannatusta saanutta pilottia sekä kesällä että syksyllä. Kunnilla oli kuitenkin mahdollisuus valita tuotantoja myös muusta taiteilijapanckin tarjonnasta. Valintoihin osallistuivat työryhmän ulkopuoliset ammattitaiteilijat, joiden nimeämisestä vastasivat Sipoossa ja Loviisassa toimineet taideyhdistykset.

Tavoitteena oli laajentaa taiteilijakunnan tunnettuutta ja kannustaa kuntia valitsemaan uusia esiintyjä järjestämiinsä tapahtumiin. Ohjausryhmän keskusteluissa kävikin ilmi, että oman paikkakunnan taiteilijat saattoivat olla vieraita jo naapurikunnassa. Keskusteluissa jaettiin myös hyödyllisiä kokemuksia esimerkiksi tietyille kohderyhmille hyvin soveltuvista tuotannoista.

Tavoitteena oli, että taiteilijapancki on kuntien käytettävissä myös hankkeen päättymisen jälkeen. Vaikka tuotantojen sisällöt saattavat vanhentua nopeasti, koettiin taiteilijoiden yhteystiedoista olevan hyötyä myöhemminkin.

Kunnilla oli käytössään 3000 euroa kehittämistehtävän rahoitusta tuotantojen hankintaan. Etenkin pienten kuntien kulttuuribudjetissa summa oli merkittävä, ja se antoi myös isommille kunnille mahdollisuuden laajentaa kulttuuritarjontaa kyliin ja keskustan ulkopuolelle.

Kunnat vastasivat yhteydenpidosta valitsemaansa taiteilijaan, tapahtuman järjestämisestä ja sen markkinoinnista. Kehittämistehtävän tuottaja tarjosi tukea tarvittaessa. Osoittautui, että avun tarve liittyi lähinnä sopimusasioihin ja laskutukseen. Molempiin oli tarjolla mallit ja ohjeet.

8.2.1 Huomioita taiteilijahausta

Taiteilijahaku toteutettiin mahdollisimman yksinkertaisesti käyttämällä verkkolomaketta. Taiteilijahausta tiedotettiin Itä-Uudenmaan taiteilija- ja kulttuurialan yhdistyksille, joita pyydettiin välittämään tieto omille jäsenilleen ja verkostoilleen. Lisäksi laadittiin mediatiedote, joka lähetettiin alueen paikallismedialle ja julkaistiin kuntien verkkosivuilla. Tietoa välitettiin lisäksi kuntien somekanavissa.

Edellä kuvattu koronatilanne kesällä 2021 vaikutti todennäköisesti monen taiteilijan mahdollisuuteen jättää hakemus. Vielä alkukesällä ei ollut varmuutta siitä, millä edellytyksillä tapahtumia voidaan järjestää myöhemmin kesällä ja syyskaudella. Hakemusten määrää voikin pitää tilanteeseen nähden hyvänä. Ilahduttavaa oli, että hakemuksia saatiin eri puolilta Itä-Uuttamaata ja eri taiteen lajien edustajilta. Musiikin osuus oli suurin.

Kesän tilanne oli taiteilijoiden lisäksi hankala myös kunnille. Niistä osa jätti koronatilanteen luoman epävarmuuden vuoksi kesäkauden väliin ja suunnitteli jo loppuvuoden tilaisuuksia. Tilanne syksyllä 2021 oli kuitenkin koronan vuoksi hyvin samankaltainen kokoontumisrajoituksineen. Monia Itä-Uudellamaalla taiteilijapankin kautta hankittuja tilaisuuksia siirrettiinkin vuodelle 2022.

8.2.2 Taidepalvelun tuotteistamisesta

Taiteilijahaku tarjosi taiteilijoille mahdollisuuden tarjota omaa palvelua ja osaamista kuntien ostettavaksi. Haun kautta ilmeni, että lomakkeeseen vastanneiden luovan alan toimijoiden taidot oman tuotteen markkinoinnissa ja hinnoittelussa vaihtelivat melko paljon. Kehittämistehtävän tavoitteena oli saada taide- ja kulttuurisisältöisiä palveluita kuntien hankittavaksi. Joissakin taiteilijoiden jättämässä hakemuksissa näkökulma saattoi kuitenkin muistuttaa apurahahakemusta tai taiteilijan mielessä ollut projekti oli vain osa laajaa tapahtumakokonaisuutta, johon tämä haki tukea.

Joidenkin hakemusten perusteella huomattiin myös, että toimijoilla saattoi olla puutteellinen käsitys siitä, millaisia taloudellisia mahdollisuuksia pienellä kunnalla on työllistää taiteilijoita, tai kunnan perustoiminta oli vierasta ja sen tarpeita ei osattu ottaa huomioon. Esimerkiksi tarkemmin määriteltyille kohderyhmille, kuten palvelukoteihin tarkoitettuja palveluita tarjottiin varsin vähän. Kunnan näkökulmasta erittäin suuret tapahtumat tai tapahtuma, joka on suunnattu kohderyhmälle ”kaikki” on usein hankala sekä toteuttaa että markkinoida. Kokeilusta opittiinkin, että kuntien on määriteltävä tarpeensa yksityiskohtaisemmin, ja lomakkeiden kysymykset on muotoiltava siten, että saadaan tarkempi kuvaus tarjottavasta palvelusta.

Taiteellisen sisällön tuotteistaminen otettiin yhdeksi koulutusaiheeksi talvella 2022. Olisi myös syytä laajentaa taiteilijan ja luovan alan ammattilaisen osaamisen hyödyntämistä laajemmin kuin vain tapahtumatuotannossa. Kunnilla on esimerkiksi erilaisia suunnittelu- ja koulutustehtäviä, joissa taiteilijoiden asiantuntemusta voi hyödyntää.

Myönteistä kokeilussa oli, että kuntien yhteisen koordinoinnin tuloksena syntyi kiertäviä esityksiä ja toiminta lisäsi taiteilijoiden tunnettuutta alueella. Alueellisen taiteilijapankin kokoaminen nyt kokeilulla tavalla ei kuitenkaan ollut toimivin ratkaisu kerätä tietoa alueen taiteilijoista. Sitä haluttiin kokeilla, eikä muunlaista ratkaisua myöskään ollut nopealla aikataululla käytettävissä. Taiteilijapankin tarve on kuntakentällä olemassa ja erilaisia ratkaisuja on toteutettu ja kehitteillä myös muualla maassa. Uudenmaan kehittämistehtävän ohjausryhmä totesikin, että alueellisen taiteilijapankin kokoamisen sijaan sen kannattaa hankkeen laajentuessa Länsi- ja Keski-Uudellemaalle toteuttaa tarkemmin määritelty haku tai tarjouskilpailu taiteilijoille.

8.2.3 Taiteilijahaun kautta järjestettyä kulttuuritoimintaa Itä-Uudellamaalla

Taiteilijahaun kautta Itä-Uudellamaalla toteutettiin 32 taide- ja kulttuuri-tuotantoa: lastenteatteriesityksiä, muusikoiden ja laulu-yhtyeiden konsertteja, kirjansidontatyöpajoja, teatterinukkenäyttely ja nukketeatteri-esityksiä muun muassa kirjastoauton mukana päiväkodeille ja makrameesolmutyöpajoja kesätoreilla. Kuntien kulttuuritoimien yhteistyökumppaneina oli kuntien toimipisteiden ohella yhdistysten ylläpitämiä tiloja, kuten seurojen- ja työväentaloja. Tapahtumat keräsivät yleisöä yli 1414 henkilöä.

YLEISÖÄ
1414

Kehittämistehtävän tavoitteiden kannalta voi edellä mainituista tarkastella tarkemmin luovan alan ammattilaisen, artesaanin, toteuttamia työpajoja, joissa valmistettiin makrameetekniikalla avaimenperä. Ne järjestettiin Porvoon ja Loviisan kesätoreilla kaikkiaan kuusi kertaa. Ilmeni, että kesätoreille ja markkinoille tuotiin samalla ensimmäistä kertaa kunnan tarjoamaa kulttuurisisältöä. Sekä kesätorien järjestäjät että kävijät ottivat pajat mielellään vastaan. Solmutyöpaja soveltuu kaikenikäisille, ja se oli helppo järjestää kesätorien vaihtelevissa olosuhteissa. Pajoihin osallistuikin kaikkiaan lähes 300 henkilöä.

Kehittämistehtävän tavoitteisiin työpajat sopivat hyvin: kesätorit sijaitsevat keskustajamien ulkopuolella ja kokoavat laajasti yhteen sekä paikalliset että kesäasukkaat ja matkailijat. Pajojen toteuttaja totesi lisäksi omassa palautteessaan, että kesätorien tapahtumat olivat myös hänelle mahdollisuus kehittää omaa tuotettaan siten, että hän voi tarjota pajoja esimerkiksi työhyvinvointipäiville ja palvelukoteihin.

Kotirintaman naiset – sota-ajan lauluja -konsertti Mäntsälässä, Greta tuotanto.

Eliina Mäkiranta & co:n konsertti Tribute to Nat King Cole nuorisoseurantalo Soihtulassa, Porlammi, Lapinjärvi.

8.3 Asukaskysely Itä-Uudenmaan kylien asukkaille

Kehittämistehtävän puitteissa oli tarkoitus tehdä kyselyitä eri kohderyhmille, kuten eri-ikäisille kuntien ja kylien asukkaille ja alueen taiteilijoille. Käytettävissä olleen ajan ja henkilöstöresurssien vuoksi tähän ei ollut mahdollisuutta. Kehittämistehtävän tavoitteiden ja kuntien näkökulmasta oli ensisijaisesti tarpeen laatia kysely, jossa kylien ja pienten kuntien asukkaat pääsivät kertomaan, millaisia kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita he toivovat omalle kylälleen tai lähiseudulle. Vastauksista saatavaa tietoa voidaan käyttää palveluiden kehittämisessä.

Kysely toteutettiin verkkokyselynä, mutta siihen oli mahdollista vastata myös paperilomakkeella, joita oli saatavilla alueen kuntien kirjastoissa ja kirjastoautossa. Itä-Uudenmaan asukkaille kysely oli avoinna kesäkuun ajan 2021. Siihen saatiin 567 vastausta noin sadasta kylästä kaikista alueen kunnista. Vastaajilla oli mahdollisuus osallistua pienten palokintojen arvontaan, mikä kenties osaltaan kannusti vastaamaan. Arvonnan suorittamisen jälkeen kaikki vastaajien henkilötiedot poistettiin aineistoista, eikä niitä missään vaiheessa jaettu eteenpäin kuntien tietoon.

VASTAUKSIA
567

Kyselyn tuloksista laadittiin yhteenveto, joka julkaistiin kehittämistehtävän verkkosivuilla. Lisäksi kunnille jaettiin niiden alueita koskevat vastaukset, sillä ne tarjosivat taustamateriaalia kylien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden kehittämiseen.

Kyselyn tulosten mukaan asukkaat toivoivat ja ehdottivat muun muassa seuraavia asioita:

- kokoontumistiloja, olemassa olevien tilojen laajempaa käyttöä,
- lyhytkursseja, pop up -toimintaa,
- toimintaa lapsille ja nuorille,
- uusia rahoitusmalleja: osallistava budjetointi, joukkorahoitus,
- yhdistystoiminnan rinnalle muita osallistumisen tapoja,
- asukkaat haluavat olla mukana suunnittelemassa oman kylän toimintaa yhdessä kunnan ja muiden toimijoiden kanssa.

Kyselyn yhteenvetoon voi tutustua kehittämistehtävän verkkosivuilla osoitteessa: www.porvoo.fi/kulttuuri-kylassa.

8.3.1 Huomioita asukaskyselystä

Itä-Uudellamaalla ei tiettävästi ole aiemmin tehty koko alueen kattavaa kyselyä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista. Myöskään erityisesti kylien asukkaille suunnattua kyselyä ei ole aiemmin toteutettu alueen kunnissa, tai sellaisesta ei ollut ohjausryhmässä tietoa. Kyselyn vastauksista ilmeni, että vastaajat arvostivat mahdollisuutta kertoa ajatuksiaan ja ehdotuksiaan. He halusivat vaikuttaa vapaa-aajan palveluihin, ja tehdyt ehdotukset olivat harkittuja ja perusteltuja.

Tieto kyselystä julkaistiin mediatiedotteena ja kuntien verkkosivuilla. Se sai myös näkyvyyttä kuntien somekanavissa ja alueen paikallismediassa. Joidenkin kylien asukkaat olivat muita aktiivisempia vastaamaan, mikä saattoi johtua siitä, että paikallinen kylä- tai muu yhdistys oli välittänyt tiedon kyselystä suoraan omalle verkostolleen. Oman kylän viestintäkanavat olivat merkittävässä roolissa samoin kuin tapahtumamarkkinoinnissa.

Moni vastaaja näki kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut laajasti, ja vastaukset tarjosivat materiaalia kunnan eri palveluiden suunnittelua ja kehittämistä varten. Muun muassa joukkoliikenne ja yleisten alueiden hoito tulivat vastauksissa esille kulttuuripalveluiden mahdollistajina. Muutamassa kunnassa kulttuuritoimi välitti asukkaiden toiveita kylissä toimiville yhdistyksille, jotka ovat merkittäviä kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluiden järjestäjiä alueillaan joko yhteistyössä kunnan kanssa tai omana toimintanaan.

9 Toiminta 2022

Kehittämistehtävän toinen vuosi alkoi koronapandemian jatkuessa, joten toiminta oli suunniteltava sellaiseksi, että sitä voitiin toteuttaa kokoontumisrajoitusten puitteissa. Ohjausryhmän kokoukset jatkuivat etänä ja mukaan tulivat Länsi- ja Keski-Uudenmaan kunnat.

Tapahtumien ja kokoontumisten sijaan alkuvuodesta järjestettiin koulutuksia ja keväällä käänteinen kilpailutus taide- ja kulttuuripalveluista taiteilijoille ja luovan alan ammattilaisille. Keväällä rekrytoitiin myös kulttuurituottaja, jonka tuella kesällä päästiin toteuttamaan tapahtumia etenkin Länsi- ja Keski-Uudenmaalla. Kesäkuussa järjestettiin kylien asukkaille vastaava asukaskysely kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluista kuin edellisenä kesänä Itä-Uudellamaalla. Lisäksi Porvoossa ja Sipoossa toteutettiin kesällä yhteistyöprojekti Globe Art Pointin kanssa.

Kehittämistehtävän koordinaattori jatkoi osallistumista Yhteistuumin-verkoston ja Taiteen edistämiskeskuksen järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin. Ohjausryhmän toiveena oli jatkaa yhteistyötä hankkeen ja ajankohtaisen kehittämistyön parissa, joten koordinaattorin tehtäviin kuului jatko-rahointushakemuksen laadinta opetus- ja kulttuuriministeriölle vuosille 2023–2024. Hakemuksen aiheena oli Uudenmaan kuntien ja hyvinvointialueiden välisten yhteistyörakenteiden ja -käytäntöjen suunnittelu ja toimintamallien kokeilu.

9.1 Koulutussarja: Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea?

Kehittämistehtävä järjesti helmi-maaliskuussa 2022 koulutussarjan, jonka kohderyhmänä olivat Uudenmaan kuntien kulttuurihenkilöstö, alueen taiteilijat ja luovan alan toimijat sekä taide- ja kulttuurialan yhdistykset. Koulutukset toteutettiin webinaareina.

Koulutussarjan aiheet ja tavoitteet nousivat vuoden 2021 toiminnan kokemuksista. Keskeisiä tavoitteita olivat:

- Lisätä kuntien ja taiteilijoiden välistä ymmärrystä toistensa toiminnasta ja tarpeista.
- Tarjota taiteilijoille koulutusta oman osaamisen tuotteistamiseen.
- Toteuttaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä (kunnat, Taike, muut kehittämistehtävät).

Kaksi ensimmäistä tilaisuutta olivat avoimia kaikille. Taiteilijoille tarkoitettuun koulutukseen oli ennakkoilmoittautuminen. Webinaarit nauhoitettiin ja talletettiin Porvoon kaupungin YouTube-kanavalle. Linkit tallenteisiin löytyivät kehittämistehtävän sivustolta ja kuntia kehoitettiin tarjoamaan ne omissa viestintäkanavissaan. Koulutuksia markkinoitiin Uudenmaan kuntien taide- ja kulttuurialan yhdistysten kautta niiden jäsenille ja muille verkostoille.

9.1.1 Koulutussarjan aiheet

1. Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea? Tee vakuuttava hakemus, 17.2.2022

Kouluttajina kulttuurituottaja Miira Holländer (Porvoo) ja Ona Sandberg (Helsinki).
Kohderyhmä: kulttuurialan yhdistykset, työryhmät ja yksityiset toimijat.

2. Kunta luovan työn hankkijana – esimerkkejä avustus- ja hankintamalleista, 4.3.2022

Kohderyhmä: Kuntien kulttuuritoimien henkilöstö Uudenmaan kunnissa.
Moderaattori taideasiantuntija Taina Laitinen, Taiteen edistämiskeskus

- Johdanto aiheeseen: Uudenlaiset mallit kuntien kulttuuritoiminnalle. Kulttuuripalveluiden päällikkö Susann Hartman, Porvoo.
- Kuntien hankintaprosessit ja -periaatteet kulttuurin ja taiteen alan toimijoille. OTM Sanna Lehtinen, FCG.
- Luovuutta ja rohkeutta kuntien rahoitusmalleihin. Case: Tuusulan hybridirahoitus. Yhteisömanageri Katja Repo, Tuusula.
- Mitä sinä tekisit 1 500 eurolla? Case kulttuuritupsahdukset Joensuussa. Kulttuurituottaja Laura Piironen, Joensuu.
- Parastamisen kokemukset Mikkelistä – kulttuuritupsahdukset Kulttuurin unelmavuoden työkaluna. Hankekoordinaattori Tiina-Riikka Turunen, Mikkelä.

3. Luovan työn tuotteistaminen – taide- ja kulttuurialan osaaminen palveluksi

Yhteinen koulutusosuus ja pienryhmäkonsultointeja 24.3. ja 25.3.2022.

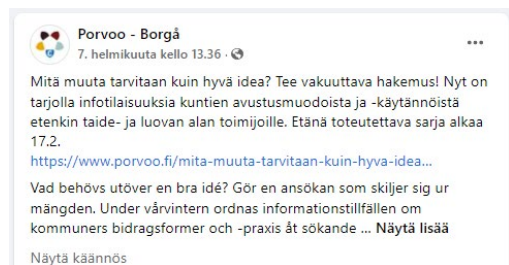
Kohderyhmä: taiteilijat ja luovan alan toimijat.

Kouluttaja: Johanna Wahlbeck (Johanna Wahlbeck Oy).

9.1.2 Huomioita koulutussarjasta

Koulutussarja pyrittiin suunnittelemaan siten, että se tukisi kunnan ja taiteilijan keskinäistä ymmärrystä toistensa tarpeista ja tavoitteista. Hanke järjesti koulutusta sekä hakemusten laadintaan että luovan työn tuotteistamiseen. Tapa, millä toimija kuvailee ja tuotteistaa oman osaamisensa, on olennaista tarjoutusta tehdessä, mutta myös avustus- ja projektihakemuksia laadittaessa. Myös kuntien tulisi selkeämmin tuoda esille, millaisia palveluita ne haluavat tarjota asukkailleen etenkin, jos niitä hankitaan suorahankintoina.

Hakemuksen laadintaan ja projekti-idean kirkastamiseen liittynyt koulutus järjestettiin samanlaisena suomeksi ja ruotsiksi helmikuussa, jolloin avustusten haku on monessa kunnassa ajankohtaista. Koulutusten sisältö oli ajaton, ja esimerkiksi Porvoossa linkki tallenteisiin tarjotaan kaupungin avustuksia koskevalla sivustolla.

Kuntien kulttuuritoimijoille kohdennettu koulutus erilaisista tuotantojen hankintamalleista suunniteltiin ja järjestettiin yhdessä Taiteen edistämiskeskuksen kunta-asiantuntijoiden kanssa. Tilaisuudessa esiteltiin erilaisia kulttuuripalveluiden hankintatapoja, joista on käytännön kokemusta kuntakentällä. Yhteistä oli se, että malleissa kunnan rooli nähtiin aktiivisena ja ohjaavana. Kunta hakee tuotantoja, jotka vastaavat parhaiten sen eri asukasryhmien ja muun muassa matkailijoiden tarpeita. Taiteen edistämiskeskus järjesti myöhemmin keväällä vastaavanlaisen koulutuksen osin samoja asiantuntijoita käyttäen.

Viimeinen koulutuskokonaisuus suunniteltiin taiteilijoille ja luovan alan toimijoille. Aiheena oli oman taiteellisen työn tuotteistaminen myytäväksi palveluksi. Koulutus soveltui kaikille, joilla on tarve määritellä sanallisesti oma ammatillinen osaamisensa, on sitten kyse projektiavustuksen hausta tai palvelutuotteen markkinoinnista. Koulutuksen yleinen osa oli avoin kaikille, mutta sitä täydentäviin yksilö- ja pienryhmäkonsultointeihin oli erillinen ilmoittautuminen. Koulutuksen tallenne oli nähtävillä kaksi viikkoa koulutuksen jälkeen. Osallistujilta saatu palaute sekä kouluttajasta että koulutuksen sisällöstä oli kiittävää. Samalla tuli ilmi, että moni kaipaa tukea etenkin oman tuoteidean kirkastamiseen.

9.2 Tarjouskilpailu luovan alan toimijoille – Mitä tarjoat 1500 eurolla?

Kehittämistehtävä järjesti huhtikuussa 2022 käänteisen kilpailutuksen, jossa taiteilijoilla ja luovan alan ammattilaisilla oli mahdollisuus tarjota kulttuuri- ja taidesisältöjä Uudenmaan kuntien ostettavaksi 1500 euron hinnalla. Kilpailutuksella haettiin toteutettavia ostopalveluita, kyseessä ei ollut avustus. Kuntien valitsemien toimijoiden tuli laskuttaa kehittämistehtävää sisältöjen toteutuksesta. Summa (1500 + alv) sisälsi kaikki toteutuksen kulut, kuten matkakulut, tarvittavan kaluston ja toteuttajat.

Sama taiteilija sai jättää useampia tarjouksia, ja häneltä oli mahdollisuus hankkia useita tuotantoja, jos useampi kunta valitsi kyseisen tarjouksen. Pääosa valinnoista tehtiin touko- ja kesäkuussa kesä- ja syyskaudelle 2022. Kunnat täydensivät valintojaan vielä syksyllä.

Tavoitteena oli saada kokemusta käänteisen kilpailutuksen toteutuksesta kuntien kulttuuripalveluiden hankinnoissa. Esimerkkinä käytettiin Joensuussa ja Mikkelissä vuosina 2020 ja 2021 toteutettuja kulttuurituotantojen käänteisiä kilpailutuksia. Niihin tutustuttiin ensin sekä erillisessä palaverissa että kehittämistehtävän maaliskuussa järjestämässä webinaarissa.

Tarjouskilpailu edisti kehittämistehtävän tavoitetta tarjota työllistymismahdollisuuksia Uudella maalla toimiville taiteilijoille ja luovan alan ammattilaisille. Myös muilla, kuin uusmaalaisilla toimijoilla oli mahdollisuus jättää tarjous, ja niitä saatiinkin muutamia. Kilpailutuksen tavoitteena oli saada monipuolisia ja laadukkaita, kyliin ja pieniin kuntiin soveltuvia kulttuuripalveluita, joissa otettiin huomioon eri-ikäiset asukkaat sekä muun muassa käytettävissä olevat tilat ja mahdollinen yhteistyö yhdistysten kanssa. Kilpailutuksella haettiin erityisesti taide- ja kulttuurisisältöjä, jotka innostivat eri-ikäisiä asukkaita tekemään, näkemään ja kuulemaan sekä kohtaamaan toisiaan. Tapahtumien ja toiminnan tuli olla maksuttomia osallistujille. Tapahtumien markkinoinnista vastasi tuotannon tilannut kunta yhteistyössä valitun toimijan ja kehittämistehtävän kulttuurituottajan kanssa.

Liite 3 Tarjouskilpailun ohje Kulttuuri menee kylään – tarjoa sisältöä.

9.2.1 Huomioita tarjouskilpailusta

Kilpailutuksen kautta saatiin kaikkiaan 99 taide- ja kulttuurisisältöistä tarjousta, joista yli 60 prosenttia oli suunnattu koko Uudenmaan alueelle. Näistä tarjouksista kunnat hankkivat yhteensä 38 tuotantoa. Tuotantoja toteutettiin Uudenmaan alueen kylissä ja pienten kuntien taajamissa. Alueena oli ensisijaisesti Länsi- ja Keski-Uusimaa, mutta sisältöjä hankittiin myös Itä-Uudellemaalle.

TARJOUKSIA

99

Valtaosa tarjouksista noudatti tarjouskilpailun ohjeissa määriteltyjä kriteereitä ja palvelun sisältö oli kuvattu riittävän selkeästi. Koska tarjoaja vastasi toiminnan järjestämisestä, myös tarvittavasta tekniikasta, tuli hänen arvioida, millaiseen paikkaan ja tilaan toiminta sopii.

Tarjoukset koottiin yhteen ja ryhmiteltiin sekä alueittain että kohderyhmittäin, jotta kuntien olisi mahdollisimman helppoa tutustua tarjouksiin ja valita sopivimmat. Koska kyseessä oli tarjouskilpailu, annettiin ohjeet tarjousten vertailulle ja luotiin valmis pisteytyspohja, jonka kriteereihin tarjousta tuli verrata. Pisteytyksen tavoitteena oli ohjata kuntia käsittelemään tarjouksia yhdenvertaisesti.

Tarjousten suuri määrä lisäsi kuntien työtä, mutta valinnat oli kuitenkin ilmeisen helppo tehdä. Kunnathan valitsivat tuotannot omiin tarpeisiinsa ja esimerkiksi osaksi jotain tapahtumakokonaisuutta. Muutamit kunnat tekivät myös yhteishankintoja, joissa osa toiminnasta järjestettiin toisen kunnan alueella ja osa toisessa. Samalla kuntien välinen yhteistyö tiivistyi ja sai uusia muotoja.

Käänteisen kilpailutuksen käyttö taide- ja kulttuuripalveluiden hankinnassa oli kaikille kunnille uutta. Kilpailutuksen etuna avustuksen myöntämiseen verrattuna oli mahdollisuus määritellä hankittava palvelu siten, että se vastasi kunnan tarvetta. Valmiiksi määritelty ostohinta, sisällön kuvaus ja kohderyhmän määrittely helpottivat tarjousten vertailua ja selkeyttivät hankintoja. Kilpailutus nosti keskiöön hinnan sijasta palvelun laadun ja sisällön, mikä koettiin tärkeäksi.

Tapahtuman toteuttajan/tarjoajan vastuulla oli valmistella tarvittavat materiaalit, tekstit ja kuvat viestintää ja markkinointia varten. Markkinoinnin toteutuksessa noudatettiin kunkin kunnan omia markkinointi- ja viestintäkäytäntöjä. Huomiona oli, että kohderyhmälle sopivaa markkinointikanavaa ei aina tunnistettu tai markkinointi jäi liian myöhäiseen ajankohtaan, mikä vaikutti joidenkin tilaisuuksien yleisömäärään.

Käänteisen kilpailutuksen kokeilua voi pitää erittäin onnistuneena. Kokeilu tutustutti uuteen vaihtoehtoon suoraan hankintojen ja avustustoiminnan rinnalle. Sen käyttö oli uutta kuntien kulttuuripalveluiden hankinnassa, ja se oli uutta myös taiteilijoille. Kunnat olivat tyytyväisiä siihen, että tarjontaa oli paljon ja myös oman lähiseudun ulkopuolelta. Kokeilu laajensi taiteilijoiden tunnettuutta, mikä todennäköisesti tarjoaa heille jatkossa uusia työllistymismahdollisuuksia.

Tarjousten suuri määrä ja ostomäärärahojen rajallisuus johti toisaalta siihen, että monia kiinnostavia tuotantoja ei ollut mahdollisuus hankkia. Kuntien toivomus olikin, että taiteilijoiden yhteystiedot olisivat käytössä myös jatkossa. Kaikilta tarjousten jättäjiltä pyydettiin lupa, että kunnat saavat säilyttää heidän yhteystietonsa myös kehittämistehtävän päättymisen jälkeen. Lähes kaikki tarjouksen jättäneistä toimijoista antoi tähän luvan.

9.3 Kuntien yhteinen kulttuurituottaja

Tarjouskilpailun kautta saatujen taide- ja kulttuurituotantojen toteutus oli alkamassa Länsi- ja Keski-Uudellamaalla kesällä 2022. Niitä tuli toteuttaa 14 kunnan alueella, kaksi tuotantoa per kunta, mikä lisäisi kuntien kulttuuritoimien työtä, sillä päävastuu tuotantojen tilauksesta, järjestelyistä ja markkinoinnista oli kunnilla. Edellisenä vuonna Itä-Uudellamaalla kehittämistehtävän toinen osa-aikainen koordinaattori pystyi tarjoamaan tarvittaessa tuottajan apua toimijoille. Tähän ei ollut enää mahdollisuutta, jo maantieteellinen etäisyys Porvoosta käsin olisi tullut haasteeksi.

Ratkaisuna edellä kuvattuun tilanteeseen päätettiin kokeilla usean kunnan yhteisen kulttuurituottajan mallia. Esimerkkinä olivat eri puolilla maata toteutetut kunta- ja seututaiteilijamallit, joissa taiteilija työskentelee usean kunnan alueella. Suunnitelmissa oli, että jos valitulla henkilöllä on luovan alan tausta, voidaan samalla tarjota työllistymismahdollisuus taiteilijalle tai luovan alan ammattilaiselle. Tehtävänkuvauksessa painotettiin kuitenkin ensi sijassa valittavan henkilön kulttuurituottajaosaamista. Tuottajalle kuului lisäksi muita tehtäviä, kuten tapahtumien viestintä ja markkinointi, dokumentointi sekä asukaskyselyn toteutus ja raportointi Länsi- ja Keski-Uudellamaalla.

Kokeilun tavoitteena oli testata, voidaanko yhteisen työntekijän avulla ratkaista erityisesti pienten kuntien resurssipulaa, joissa uusien vakanssien saaminen kulttuuritoimiin voi olla vaikeaa. Entä millaista kokemusta saadaan tehtävään valitulta kulttuurituottajalta? Millaisia hyviä puolia ja ongelmia nousee esille?

Kehittämistehtävän hallinnoinnista vastannut Porvoon kaupunki toimi kulttuurituottajan työnantajana ja vastasi työnantajavelvoitteista, kuten palkanmaksusta, työajanseurannasta ja järjestelmien käyttöoikeuksista. Työntekijä kuului Porvoon kulttuuripalveluiden työyhteisöön, ja hän sai työvälineet kaupungilta. Kulttuuripalveluiden päällikkö toimi esihenkilönä ja hankkeen koordinaattori työn ohjaajana. Koska työ tehtiin Länsi- ja Keski-Uudenmaan alueella, sovittiin, että Raaseporin kulttuuritoimi tarjoaa tuottajalle vakituisen työpisteen ja muut tuottajan palveluita käyttävät kunnat tarjoavat työtilan tarvittaessa.

9.3.1 Huomioita kuntien yhteisestä kulttuurituottajasta

Kulttuurituottajan rekrytointi käynnistettiin huhtikuussa, ja siihen saatiin 11 hakemusta. Työsuhteesta oli sovittu, että se alkaisi toukokuun alussa tai sopimuksen mukaan, ja olisi kokoaikaisena neljä kuukautta tai vähintään 50 prosentin osa-aikaisena kahdeksan kuukautta. Valittu tuottaja työskenteli kolme ensimmäistä kuukautta kokopäiväisesti. Elokuun alusta työsuhde jatkui 50 prosentin työajalla syyskuun loppuun. Työsuhdetta jatkettiin tuolloin osa-aikaisena joulukuun alkuun asti. Työsuhteen ehdot ja palkkaus määräytyivät kunnallisen työ- ja virkaehtosopimuksen mukaan.

Työsuhteen alussa sovittiin yhteydenpitotavoista ja säännöllisistä viikkotapaamisista koordinaattorin ja Porvoon kulttuuripalveluiden päällikön kanssa etäyhteyksillä. Tuottaja osallistui heti työsuhteen alussa Porvoon kulttuuripalveluiden henkilöstön työhyvinvointipäivään, mikä oli tiimin keskinäisen tutustumisen kannalta tärkeää. Vaikka tuottajalla oli tukena sekä Porvoon että Raaseporin kulttuuritoimien henkilöstön tuki, teki hän kuitenkin hyvin itsenäistä työtä, joka edellytti riittävästä työkokemuksesta, oma-aloitteisuutta, kokonaisvastuun ottamista ja viestintä- ja markkinointitaitoja. Kaksikielisellä Uudellamaalla työkielinä olivat suomi ja ruotsi. Tuottajan tehtävänkuvana oli monipuolinen ja itsenäinen ja tarjosi tekijälleen mahdollisuuden kehittää ammattitaitoaan. Se tarjosi myös mahdollisuuden verkostoitua laajasti Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien kulttuuritoimijoiden kanssa.

Koska kehittämistehtävä vastasi kokonaisuudessaan tuottajan palkkakustannuksista, ei kokeilussa testattu tai etsitty mallia sille, miten kunnat jakaisivat työnantajalle kuuluvia velvoitteita. Kokeilua olisikin kiinnostavaa jatkaa siten, että yhteisen tuottajan palkkaavat kunnat jakaisivat myös palkkakustannukset ja sopisivat muista työsuhteeseen liittyvistä hallinnollisista asioista, kuten mahdollisuudesta käyttää eri kuntien järjestelmiä ja sovelluksia.

Työsuhteisen tuottajan lisäksi olisi kiinnostavaa kokeilla mallia, jossa kulttuurituottaja toimii yrittäjänä ja kunnat tekevät hänen kanssaan sopimuksen kulttuurituotantopalveluiden ostosta. Malli voisi sopia etenkin tapahtumatuotantoihin, jotka voidaan toteuttaa kunnan muusta kulttuuritoiminnasta erillään, kuten erilaiset teemajuhlat, suuret tapahtumat ja festivaalit. Samalla luodaan työllistymismahdollisuuksia taide- ja kulttuurialan ammattilaisille. Yhteisen työntekijän malli mahdollistaa myös luontevan tavan toteuttaa kuntien yhteistuotantoja ja kiertäviä tapahtumia. Kaikissa malleissa kuntien tulee yhdessä suunnitella sekä tuottajan työtehtävät että niiden aikataulutus.

Kokeilu herätti muiden kuntien ja kehittämistehtävien kiinnostuksen, ja sitä esiteltiin seuraavissa tilaisuuksissa:

- Svenska Kulturfondens kulturarbetardagar: Case-presentation utvecklingsuppgiften Kultur i byn, 6.10.2022.
- AKKU – Alueellinen kuntien kulttuuritoiminnan kehittäminen Etelä-Savossa, Etelä-Savon maakuntaliitto, kuntien kulttuuripalveluiden etäaamukahvit: Hyviä käytäntöjä Uudeltamaalta ja Etelä-Pohjanmaalta, 3.11.2022.
- Yhteistuumin-verkoston aamukahvit: Pienten kuntien yhteinen kulttuurituottaja – kokemuksia Uudeltamaalta, 17.11.2022.
- Pohjois-Pohjanmaan maakuntaliitto, inspiraatiopuhe: Kulttuuri kylässä & kuntien yhteisen kulttuurituottajan kokeilu kunnan näkökulmasta, 8.12.2022.

Kulttuurituottaja Kristina Grönqvist von Bonsdorff kertoi työstään kuntien yhteisenä kulttuurituottajana. Svenska kulturarbetardagar 6.10.2022. Kuva Elin Sundell.

9.4 Taide- ja kulttuuritapahtumia

Kesästä 2022 lähtien toteutettiin tarjouskilpailun kautta saatuja taide- ja kulttuuripalveluita etenkin Länsi- ja Keski-Uudellamaalla. Lisäksi osa Itä-Uudenmaan kunnista täydensi valintojaan syyskaudella.

Tarjousten mukaisia tapahtumia järjestettiin Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 61 kappaletta 41 paikassa ja ne keräsivät yleisöä noin 4500 henkilöä.

**61 tapahtumaa,
110 tuntia,
yleisöä 4500**

Kunnat markkinoivat tapahtumia omissa kanavissaan. Kaikille avoimet yleisötapahtumat koottiin myös kehittämistehtävän sivustolle. Niiden lisäksi järjestettiin tapahtumia, jotka oli suunnattu päiväkodeille, kouluille ja palvelukoteihin.

Tapahtumat ja niiden yleisö- ja osallistujamäärät on koottu lukuun 12 Tilastoja.

9.4.1 Huomioita taide- ja kulttuuritapahtumista

Kehittämistehtävän tavoitteiden mukaisesti valtaosa tapahtumista järjestettiin kylissä tai pienten kuntien taajamissa. Joukossa oli myös tapahtumakokonaisuuksia, jotka levittyivät sekä kuntien keskustoihin, puistoihin ja toreille että keskusta-alueen ulkopuolelle. Tavoitteena oli, että tapahtumiin olisi helppo osallistua: ne järjestettiin lähellä asukkaita tutussa paikassa ja ne olivat osallistujille maksuttomia. Tapahtumapaikkoja olivat muun muassa koulut ja koulujen pihat, kesätorit ja ulkoilualueet. Monet tapahtumat täydensivät jotain toista yleisötilaisuutta, jolloin yleisö pääsi nauttimaan entistä monipuolisemmasta ohjelmasta. Myös tapahtuman markkinointi sai tuolloin tukea kokonaismarkkinoinnista. Yksittäisen uuden tapahtuman markkinointi laajalle yleisölle on yleensä haastavaa, etenkin jos resurssit ovat rajalliset. Markkinoinnissa kannattikin tehdä yhteistyötä esimerkiksi paikallisten kyläyhdistysten kanssa, jotka usein pitävät yllä asukasviestintään tarkoitettuja viestintäkanavia.

Kuntien edustajilta saadun palautteen perusteella taide- ja kulttuuritapahtumien toteutus monipuolisti ja lisäsi kulttuuritarjontaa. Sen myötä syntyi myös uusia kumppanuuksia ja tapahtumapaikkoja, kuten kesätorit Porvoossa ja Loviisassa. Kehittämistehtävän rahoitus oli tärkeä lisä kaikenkokoisille kunnille. Moni totesi palautteessaan, että kulttuuripalveluiden ostoon varatut määrärahat ovat niin pieniä, ettei niillä juurikaan voi hankkia taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten palveluita.

Kehittämistehtävän yhtenä tärkeänä tavoitteena oli lisätä kuntien verkostoitumista ja yhteistyötä. Tavoite toteutui muun muassa siten, että muutamat kunnat hankkivat yhdessä taiteilijan tuotannon, esimerkiksi konsertti- tai työpajasarjan, josta osa toteutettiin toisessa ja osa toisessa kunnassa.

Kuntien edustajat arvostivat erityisesti sitä, että kehittämistehtävän toiminnan myötä Uudellamaalla toimivat taiteilijat tulivat tutuiksi ja kulttuuritoiminta monipuolistui. Kontakteista arveltiin olevan hyötyä myös hankkeen päätyttyä. Samalla palautteissa todettiin tyytyväisinä, että oman kunnan taiteilijat olivat saaneet työtilaisuuksia muista kunnista.

Kuutamotori ja Kuutamopicnic Pukkilassa 27.8.2022

”Tapahtumat onnistuivat todella hyvin ja saimme paljon positiivista palautetta kuntalaisilta. Musiikkitarjonta oli korkealaatuista, mutta sopivan rentoa juuri tämänkaltaiseen pieneen kylän tapahtumaan. Ensimmäistä kertaa järjestetty Kuutamopicnic oli myös hyvin opettavainen kokemus ja tiedämme nyt, mitä kehitystarpeita meillä on ensi vuotta ajatellen. Elokuisen lauantain helteinen, ja iltaa kohden lähes maaginen sää teki tapahtumasta ainutlaatuisen.”

Jättiläismarionetti Inkoossa, Aapo Repo.

Sellojoogaa Lohjalla, Heini Mielonen.

9.5 Yhteistyötä Globe Art Pointin kanssa

Kulttuuri kylässä toteutti kesäkuussa 2022 yhteistyöprojektin Globe Art Point ry:n (GAP), Porvoon kaupungin ja Sipoon kunnan kanssa. Työn tuloksena syntyi useita työpajoja ja valokuvanäyttely. Aloitteen yhteistyöhön teki Globe Art Point, joka tukee ulkomaalaistaustaisten taiteilijoiden työskentelyä Suomessa. Projekti oli osa Globe Art Pointin GAP LAB SVENSKFINLAND-hanketta, jota tukee myös Svenska Kulturfonden.

Kesäkuun alussa viisi eritaustaista ja monikielistä taiteilijaa kokoontui yhteen ja järjesti työpajoja, joissa porvoolaiset ja sipoolaiset pääsivät osallistumaan julkisten taideinstallaatioiden luomiseen. The Forgotten Keys (Unohdetut avaimet) -työpajoissa koottiin yhteen osallistuneiden henkilökohtaisia tunteita liikkuvaksi taideinstallaatioksi.

Pop-up-työpajat järjestettiin julkisilla paikoilla sekä kuntien keskusta-alueilla että kylissä. Paikkoina olivat Sipoossa Boxin Café och Grill ja Artborg Nikkilässä. Porvoossa paikkoina olivat Galleria Vanha Kappalaisentalo, Kokkonniemen maauimala, Pellingin kesätori, Runebergin puisto ja Kulttuuritalo Grand. Taidetyöpajoissa valmistuneet taideinstallaatiot koottiin lopuksi Walter Runebergin veistoskokoelman sisäpihalle, jossa ne olivat esillä elokuun loppuun 2022.

Taiteilijakollektiiviin kuuluivat draamataiteilija ja ohjaaja Jordy Valderrama, kuvataiteilija ja taidekasvattaja Emma Hovi, kuvataiteilija ja kuraattori Terese Kühl, valokuvaaja Riband Kurd ja koreografi ja multimediataiteilija Beniamino Borghi. Prosessiin kuului, että taiteilijat analysoivat projektin tavoitteiden toteutumista, omaa toimintaansa ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Globe Art Pointin verkkosivuilla on julkaistu muutaman taiteilijan aiheeseen liittyvä blogikirjoitus. (<https://www.globeartpoint.fi/>).

9.5.1 Huomioita yhteistyöstä Globe Art Pointin kanssa

Yhteistyö Globe Art Pointin kanssa käynnistyi vuoden 2021 puolella, jolloin Porvoo ja Sipoo ilmoittivat kiinnostuksensa lähtee mukaan yhteiseen projektiin. Koronatilanteesta johtuen varsinainen toiminta suunniteltiin kesälle 2022.

Uudenmaan alueella asuu suuri määrä ulkomaalaistaustaisia taiteilijoita, joiden kanssa kuntien kulttuuritoimet tekevät kuitenkin vain vähän yhteistyötä. Henkilöstöresurssit ja taiteilijoiden tuotannon tuntemuksen puute ovat tähän merkittävimpiä syitä. Yhteistyö ulkomaalaistaustaisten taiteilijoiden kanssa vaatii yleensä kuntien kulttuurivastaavilta huomattavasti enemmän ohjausta ja ennakoivaa valmistelua, kuin yhteistyö suomalaisten taiteilijoiden kanssa. Ulkomaalaistaustainen taiteilija tuntee harvoin kunnan kulttuurityötä ja toimintatapoja ja kulttuurivastaavat puolestaan ovat harvoin tietoisia ulkomaalaistaustaisista taiteilijoista. Lisäksi vieraskielisen taiteilijan osaamisen paketoiminen suomen- ja ruotsinkieliselle yleisölle vaatii kunnan kulttuurivastaavalta enemmän luovuutta ja tukea, kun sisältöä sovelletaan kohdeyleisölle. Taiteilijat valittiin avoimen haun kautta anonyymisti annetuista ehdotuksista, joten valitsijaraati ei ollut tietoinen taiteilijoiden sukupuolesta, iästä tai kulttuuritaustasta, kun valinnat tehtiin.

GAP-yhteistyö oli erillinen projekti, joka edellytti osallistuneiden kuntien työpanosta työpajojen ja näyttelyiden toteutuksessa. Järjestelytehtävien lisäksi tehtäviin kuului näyttelyiden ja työpajojen markkinointi- ja viestintätehtäviä. Kunnan oman työn osuutta voikin verrata minkä tahansa useasta erillisestä toiminnasta koostuvan laajan kokonaisuuden tuotantoon. Tämänkaltaisen yhteistyön tekeminen edellyttää, että kunnalla on riittävästi henkilöstöresursseja sitä toteuttamaan. Hanke lisäsi kuitenkin merkittävästi osallistuvien kuntien osaamista, ja rohkaisee naapurikuntia jatkossakin yhteistyöhön uusien palvelukokonaisuuksien kehittämiseksi.

Unohdetut avaimet -työpaja Porvoon vanhalla raatihuoneentorilla ja Galleria Vanhan Kappalaisentalon sisäpihalla.

9.6 Asukaskysely Länsi- ja Keski-Uudenmaan kylien asukkaille

Kesäkuussa 2022 toteutettiin Länsi- ja Keski-Uudenmaan kylien asukkaille sama kysely kylien kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista, mikä tehtiin edellisenä kesänä Itä-Uudellamaalla. Saman kauden aikana toteutettuna se antoi mahdollisuuden verrata, onko vastauksissa eroja Uudenmaan alueiden välillä, ja miten kesäasukkaiden vastaukset näkyvät tuloksissa.

Kyselyllä selvitettiin, millaisia toiveita, ideoita ja kehittämissuhteita kylien asukkailla on kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluista. Kuten Itä-Uudellamaalla, oli kysely ensimmäinen näin laaja, suoraan kylien asukkaille tarkoitettu kysely aiheesta.

Länsi-Uudellamaalla vastaajia oli 407, joista eniten Lohjalta, noin 40 prosenttia. Keski-Uudellamaalla kyselyyn vastasi 114, joista noin puolet oli Tuusulasta. Länsi- ja Keski-Uudenmaan keskinäinen ero on Länsi-Uudenmaan rannikkoalueen kaksikielisyys ja kylien suuri määrä verrattuna Keski-Uuteenmaahan. Keski-Uudellamaalla tiiviimmästä asutuksesta johtuen monet vanhat kylät ovat sulautuneet osaksi kuntakeskuksia.

9.6.1 Huomioita Länsi- ja Keski-Uudenmaan kylien asukaskyselyistä

Kyselyiden vastausten perusteella kylien asukkaiden toiveet ja kehittämissuhteet vastaavat toisiaan kautta Uudenmaan. Samoja, jo Itä-Uudenmaalla esille nousseita tarpeita kokoontumistiloista, vaihtelevasta ja monipuolisesta tarjonnasta ja lasten ja nuorten huomioimisesta, esitettiin eri alueiden vastauksissa. Ks. luku 8.3.

Kyselyiden viestintä toteutettiin siten, että kehittämissuhteen mediatiedote välitettiin kaikkien kuntien viestintävastaaville ja ohjausryhmän jäsenille. Samalla sovittiin vastuuhenkilöistä, jotka jakavat tiedotteen Länsi- ja Keski-Uudenmaan paikallismedioille. Kunnille tarjottiin lisäksi valmis some-postausten malli. Tavoitteena oli, että viestintä koetaan omaksi ja paikalliseksi, jolloin se todennäköisesti saa paremmin näkyvyyttä ja tavoittaa mahdolliset vastaajat.

Edellä kuvattujen viestinnän yleisten toimenpiteiden lisäksi oli tärkeää, että kunnat olivat aktiivisia ja käyttivät omia verkostojaan ja yhteystietojaan ja kehottivat välittämään tietoa kyläyhdistysten kanavissa.

Kehittämissuhteen kannalta tärkein tavoite oli, että kunnat tutustuvat asukkaiden vastauksiin, ja niitä hyödynnetään kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Ne tarjoavat materiaalia jatkotyölle, kuten asukkaiden kanssa yhdessä jatkettavalle osallistavalle kehittämiselle, keskustelutilaisuuksille ja muihin suunnittelutilaisuuksiin.

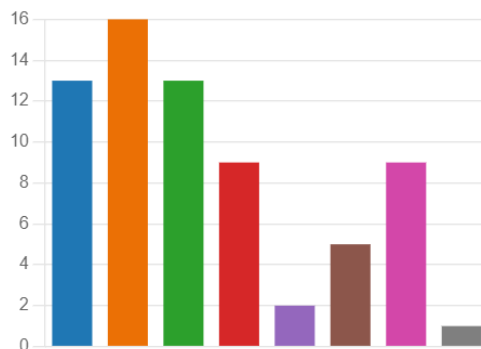
10 Kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden palaute

Kehittämistehtävään osallistuneiden Uudenmaan kuntien ja alueellisten toimijoiden edustajilta pyydettiin palautetta kehittämistehtävästä kauden lähestyessä päätöstä vuoden 2022 lopulla. Heitä pyydettiin muun muassa valitsemaan hankkeen kokeiluista neljä hyödyllisintä. Tärkeimmäksi koettiin mahdollisuus tutustua alueen taiteilijoihin ja muihin luovan alan ammattilaisiin. Toiseksi tärkeintä oli verkostoituminen muiden kuntien ja alueen kulttuuritoimijoiden kanssa ja mahdollisuus hankkia taide- ja kulttuuripalveluita kehittämistehtävän rahoituksella. Kolmanneksi hyödyllisimpiä olivat asukaskyselyt kylien asukkaille ja hyvien käytäntöjen jakaminen ohjausryhmän kokouksissa.

3. Mikä kehittämistehtävän toteutuksista oli mielestäsi kiinnostavin tai hyödyllisin? Voit valita myös sellaisen, johon ette osallistuneet, mutta joka vaikutti kiinnostavalta.

Lisätietoja

● Verkostoituminen Uudenmaan k...	13
● Mahdollisuus tutustua Uudenm...	16
● Mahdollisuus käyttää 3000 euro...	13
● Asukaskyselyt kylien asukkaille.	9
● Koulutukset ja niiden materiaalit...	2
● Usean kunnan alueella työskent...	5
● Hyvien käytäntöjen jakaminen v...	9
● Muu	1

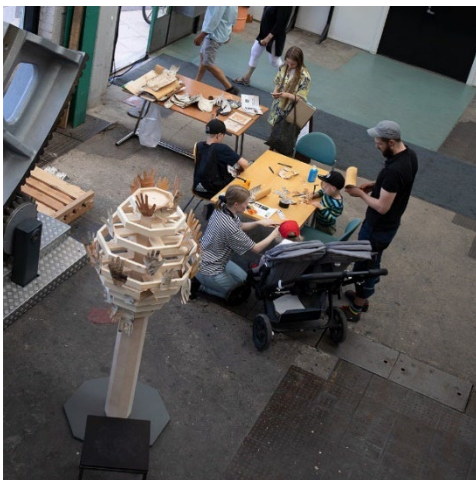
Mikä kehittämistehtävän toteutuksista oli mielestäsi kiinnostavin tai hyödyllisin?

- Verkostoituminen Uudenmaan kulttuuritoimijoiden kanssa (sininen).
- Mahdollisuus tutustua Uudenmaan eri taiteen alojen ammattilaisiin (oranssi).
- Mahdollisuus käyttää 3000 euroa / kunta kulttuuripalveluiden hankintaan (vihreä).
- Asukaskyselyt kylien asukkaille (punainen).
- Koulutukset ja niiden materiaalit verkkosivuilla (lila).
- Usean kunnan alueella työskentelevä kulttuurituottaja, Länsi- ja Keski-Uusimaa (ruskea).
- Hyvien käytäntöjen jakaminen verkoston kokouksissa (pinkki).

”Pienen kunnan pienillä resursseilla arvostimme erityisesti mahdollisuutta tilata 3000 eurolla kulttuurituottantoja valmiista valikoimasta sekä yhteisen kulttuurituottajan työpanosta (josta pääsemme toivottavasti nauttimaan jatkossa).”

Ohjausryhmän edustajat kommentoivat kehittämistehtävän toimintaa ja hyödyllisimpiä kokeiluja vastauksissaan muun muassa seuraavasti:

- ”Tutustuimme meille uusiin taiteilijoihin, joita emme olisi ehkä löytäneet muuten.”
- ”Alueen kulttuuritarjonnan ja taiteilijoiden listaaminen ja yhteystiedot. Liian usein tapahtumiin tulee valittua sattumanvaraisesti esiintyjä. Voisi käyttää enemmän paikallista osaamista!”
- ”Uusimaa on iso alue ja usein tuntee vain niitä, jotka asuvat lähellä tai joiden palveluja on käyttänyt aikaisemmin.”
- ”Laaja Uudenmaan taiteilijahaku ja yhteinen tuottaja avasivat uudenlaisen ja moninaisemman näkökentän yhteisiin asioihin ja maakunnan eri osiin ja toimijoihin. Oppimiskokemuksena ja uutena kokeiluna molemmat olivat hyvät. Kaikista hyödyllisintä on ollut luoda verkosto ja tutustua kollegoihin.”
- ”Käänteisen kilpailutuksen vinkkien oppiminen oli tärkeintä – asia myös jäänee mieleen, kun sitä pääsi heti toteuttamaan myös käytännössä.”
- ”Käänteinen kilpailutus. Säästi aikaa ja toi tarjolle sellaisia sisältöjä, joita muuten emme olisi löytäneet. Myös oman kaupungin taiteilijat kuuluvat saaneen työtä muista kunnista. Parasta oli, että käytettävissä oli porkkanana myös rahaa toteutukseen – kannusti kilpailutuksen viestimiseen ja tarjouksien perkaamiseen.”
- ”Mahdollisuus yhteiskilpailutettuun kulttuurituotantojen hankintaan kulttuurituottajan koordinoimana.”
- ”Yhteinen kulttuurituottaja koska usein olisi tarve ekstrakäsille mutta ei voida palkata kokonaista työntekijää, eikä edes 50 %.”

Taidepuu-tuohityöpaja Karkkilassa, Susanna Feuerbach.

Osallistava luontopolku Tuusulassa, Versus Circus ry.

10.1 Verkostoituminen ja yhteistyö Uudenmaan kulttuuritoimijoiden kesken

Ohjausryhmän jäsenet pitivät toisiinsa tutustumista ja verkostoitumista tärkeänä. He arvostivat mahdollisuutta tutustua Uudenmaan eri alueiden kollegoihin ja kuntien kulttuuritoimintaan. Ryhmän kokoa useat pitivät sopivana, sillä se antoi mahdollisuuden verkostoitua laajasti. Toisaalta suuressa ryhmässä keskustelu ja ajatustenvaihto oli etäyhteyksillä hankalaa, eikä sitä syntynyt toivottulla tavalla. Vastauksissa mainittiin myös, että verkoston tuesta on ollut hyötyä pienelle kunnalle, eikä sen toivota laajentuvan liikaa suuriin kaupunkeihin, jolloin pienet kunnat voivat helposti jäädä taka-alalle.

Yhteistyölle toivottiin joka tapauksessa jatkoa, ja sen käytännön järjestämistä ehdotettiin joko Uudenmaan liitolle tai suurimpien kuntien vastuulle vuorovuosin. Yhteydenpitotavaksi noin puolet vastaajista ehdotti etäkokouksia 2–3 kertaa vuodessa. Jos järjestäjä olisi jokin kunta, voisi se myös kutsua ryhmän koolle omiin tiloihinsa. Ohjausryhmän jäsenistä useat mainitsivat kuuluvansa Uudenmaan liiton ULKAS-kulttuuriasiantuntijaryhmään, johon kuuluu ensi sijassa kulttuuritoimien esihenkilöitä. Kulttuuritoimien muun henkilöstön tarve tutustua muiden kuntien kollegoihin ja toimintatapoihin tuli esille useissa vastauksissa, esimerkiksi seuraavissa:

- ”Mielestäni kollegoiden kanssa verkostoituminen ja vinkkailu on hedelmällistä. Voisi hyvin jatkua Teams-kahvitteluina.”
- ”On palkitsevaa tutustua usean kunnan alueella työskenteleviin kulttuurituottajiin sekä huomata hyvien käytäntöjen jakamisen tärkeyttä verkoston kokouksissa.”

Aiheita, joita voitaisiin kehittää ja toteuttaa yhdessä olivat muun muassa:

- yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueiden kanssa
- yhteistyö muissa projekteissa ja hankkeissa, yhteiset hakemukset
- yhteisiä palveluiden kilpailutuksia ja muiden hankintatapojen kokeiluja, koulutuksia
- yhteiset isot tapahtumat, kiertävät tapahtumat
- yhteiset tuottajat lasten kulttuuriin, ikäihmisten kulttuuripalveluihin, nuorisotapahtumiin: neuvottelut, palvelutarjottimen kokoaminen, miten varataan ja ostetaan.

6. Onko mielestäsi tarvetta, että kehittämistehtävän verkosto jatkaa toimintaansa, vaikka hanke ei saisi jatkorahoitusta?

[Lisätietoja](#)

	Kyllä, samalla ryhmällä	12
	Kyllä, mutta pienemmällä ryhmä...	4
	Kyllä, mutta kutsutaan mukaan li...	0
	Kyllä, mutta kutsutaan lisäksi He...	1
	Ei ole tarvetta	2

Onko mielestäsi tarvetta, että kehittämistehtävän verkosto jatkaa toimintaansa, vaikka hanke ei saisi jatkorahoitusta?

- Kyllä, samalla ryhmällä (sininen).
- Kyllä, mutta pienemmällä ryhmällä (oranssi).
- Kyllä, mutta kutsutaan mukaan lisäksi muita toimijoita (vihreä).
- Kyllä, mutta kutsutaan mukaan lisäksi Helsingin, Vantaan ja Espoon kulttuuritoimien edustajat (punainen).
- Ei ole tarvetta (lila).

8. Kenen pitäisi mielestäsi kutsua verkosto koolle ja vastata sen toiminnasta?

[Lisätietoja](#)

	Koollekutsuja valitaan suurimpie...	8
	Kaikki kunnat vuorovuosin	3
	Uudenmaan liitto	9
	Muu	4

Kenen pitäisi mielestäsi kutsua verkosto koolle ja vastata sen toiminnasta?

- Koollekutsuja valitaan suurimpien kuntien joukosta (sininen).
- Kaikki kunnat vuorovuosin (oranssi).
- Uudenmaan liitto (vihreä).
- Muu (punainen).

Ohjausryhmän jäseniä pyydettiin myös arvioimaan omia tai edustamansa tahon mahdollisuuksia osallistua kehittämistehtävään. Vastauksista voi päätellä, että kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden henkilöstö piti kehittämistehtävää kiinnostavana ja hyödyllisenä ja pyrki järjestämään sille työaikaa. Henkilöstöresurssien ja ajan puute muodostuivat kuitenkin usein esteeksi. Kehittämistehtävää pidettiin tarpeellisena ja sille toivottiin jatkoa muodossa tai toisessa.

- ”Osallistua kyllä on mahdollisuus, kovin isoa vastuuta ei voi ottaa. Kulttuurin osuus työajastani on 10 prosenttia.”
- ”Nyt resurssit olivat ja ovat vähäiset, mutta ilolla otettiin/otetaan vastaan apu ja tuki, jota hanke toi / vastaavat tuovat.”
- ”Rajalliset, koska olen yksin työskentelijä koko kunnan kulttuuripalveluissa. Mutta suhteessa käytettävään aikaan, olen saanut valtavasti hyvää irti yhteistyöstä ja apua kulttuuripalettiin kunnassamme tuoden kuntalaisille kulttuuripalveluja.”
- ”Erittäin hyvä hanke. Antoi näyttöä keskikokoisten ja pienten kuntien mahdollisuuksista ja taidoista osallistua ja johtaa isoa kulttuurin kehittämishanketta.”
- ”Tarpeellinen ja arvokas tuki pienen ”yhden naisen” kulttuuritoimen toimintaan. Yhteistyö Porvoon suuntaan on ollut sujuvaa ja helppoa. Lämmin kiitos ja toivottavasti työ saa jatkoa!”
- ”Toivottavasti kehittämistehtävä saa jatkoa. Näkisin, että yhteydenpito jatkossakin olisi tärkeää ja esimerkiksi yhteisiä keskustelu- ja koulutustilaisuuksia voisi järjestää.”

”Erittäin hyödyllinen ja tarpeellinen [hanke]. Kuntien kulttuuritoimijat ovat kovin yksin tahoillaan, yhteistyö antaa tietoa, uusia keinoja ja ideoita tulevaan.”

10.2 Kehittämistehtävän ja verkostotyön jatko

Kehittämistehtävän ohjausryhmä päätti hakea jatkorahoitusta Uudenmaan alueelliselle kulttuuritoiminnan kehittämistehtävälle opetus- ja kulttuuriministeriöltä kaudelle 2023–2024. Ohjausryhmä totesi, että kuntarakenteen muutos ja Uudenmaan neljän hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen vuoden 2023 alussa merkitsevät suurta muutosta käytäntöihin, joilla kunnat ja tulevat hyvinvointialueet tuottavat ja hankkivat kulttuurituotantoja ja kulttuurihyvinvointipalveluita. Näihin haasteisiin haluttiin vastata kehittämällä yhteistyössä muiden kulttuuritoimijoiden ja hyvinvointialueiden kanssa toimintamalleja, jotka tukevat ja edistävät kuntien kulttuuritoimijoiden työtä asukkaiden kulttuurisen hyvinvoinnin ja alueen elinvoiman lisäämiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei kuitenkaan tällä kertaa myöntänyt rahoitusta kehittämistehtävän jatkolle; päätös saatiin joulukuussa 2022. Koska Porvoon kaupungilla tai muilla Uudenmaan kehittämistehtävään osallistuneilla kunnilla ei ole resursseja vastata jatkohankkeesta, todettiin, että yhteistyön ja verkoston ylläpidon muihin vaihtoehtoihin Uudellamaalla palataan myöhemmin keväällä 2023.

11 Yhteenveto toiminnasta, kokemuksista ja kehittämistarpeista

Kehittämistehtävä toteutettiin vuosien 2021–2022 poikkeuksellisessa tilanteessa, jolloin koronapandemia vaikutti voimakkaasti kulttuuri- ja tapahtuma-alaan sekä kuntien toimintaan. Vaihtoehtoisen toiminnan suunnittelu, tapahtumien peruminen ja siirtäminen työllistivät sekä luovan alan ammattilaisia että kuntien kulttuurihenkilöstöä. Kehittämistehtävän tavoitteena oli kehittää tapoja, joilla työllistetään taiteilijoita ja tarjotaan kulttuuritoimintaa kylien asukkaille. Kumpikin näistä tavoitteista jäi vajaaksi sen vuoksi, että yleisötilaisuuksien kokoontumisrajoitukset poistuivat asteittain vasta keväältä 2022 lähtien. Tapahtumia oli voitu vähitellen ja rajoitusten mukaisesti toteuttaa kesästä 2021 lähtien, mutta rajoitusten tiukentuminen jälleen syksyllä ja tilanteen vaihtelu ja epävarmuus vaikuttivat kuntien suunnittelutyöhön koko hankeajan. Lisäksi tilanne heijastui siihen, miten aktiivisesti yleisö alkoi jälleen rajoitusten päätyttyä osallistua tilaisuuksiin.

Kehittämistehtävän tavoitteena oli lisäksi vahvistaa Uudenmaan kuntien ja alueellisten kulttuuri-toimijoiden verkostoitumista. Myös tähän tavoitteeseen korona-aika vaikutti. Kun toiminta alkoi, olivat voimassa tiukat kokoontumisrajoitukset, joten edes hankkeen käynnistänyttä kokousta ei voitu järjestää lähitilaisuutena. Kun rajoitukset lievenivät, oli toiminta edennyt jo pitkälle ja lisäksi oli totuttu etäkokouksiin. Verkosto toimikin koko hankekauden ajan etäyhteyksillä.

Vaikka etäkokouksilla säästettiin ajan käytössä ja matkakustannuksissa, menetettiin ryhmän jäsenten vuorovaikutuksessa, toimijoiden välisten kontaktien syntyemisessä ja verkoston vahvistamisessa. Uusimaa on maantieteellisesti laaja alue, ja yhteisiä hankkeita on toteutettu yleensä vain lähikuntien kanssa. Monet ohjausryhmään kuuluneet esihenkilöt tapasivat toisiaan muissakin yhteyksissä ja tunsivat toisiaan paremmin, mutta ryhmässä noin puolet oli tehtävänkvaltaan kulttuuritoimien muuta henkilöstöä. Myönteistä oli se, että osallistujia kokouksissa oli 15–25, mitä voi pitää hyvänä määränä. Palautekyselyn perusteella yhteydenpitoa pidettiin tärkeänä, ja sille halutaan jatkoa. Käytännön toteutuksen vaihtoehtoja voi olla useita ja niitä kannattaa kokeilla ja kehittää edelleen.

Kehittämistehtävän toteuttamista kokeiluista kulttuuripalveluiden hankinta käänteisen kilpailutuksen kautta ja kuntien yhteinen kulttuurituottaja osoittautuivat erityisen hyödyllisiksi. Molemmista kokeiltiin uutta mallia toteuttaa kulttuuritoimintaa.

Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenveto kehittämistehtävän toiminnasta ja siihen liittyvistä kokemuksista ja kehittämistarpeista. Toimintaan liittyviä tilastoja on koottu lukuun 12 Tilastoja.

Yhteenveto	
Toimenpide	Huomiot ja kehitysehdotukset
Kiertävä kulttuuritapahtuma Asuntovaunuteatteri Karavan, kuntien yhteinen varauskalenteri. Itä-Uusimaa 2021.	<p>Toteutus onnistui hyvin koronarajoitusten puitteissa.</p> <p>Valmis kokonaisuus oli helppo toteuttaa ja markkinoida.</p> <p>Kuntien yhteistyö ja aineiston jakaminen, kuten yhteisen varauskalenterin käyttö toimi Teams-ryhmässä hyvin.</p>
Taiteilijahaku pilottihankkeisiin 2021	<p>Palveluiden sisällön kuvailuissa ja tuotteistamisessa oli isoja eroja.</p> <p>Avoin haku tuotti keskenään eri tavoin kuvattuja sisältöjä, mikä hankaloitti tuotantojen arviointia ja valintaa.</p> <p>Taiteilijapankin kokoaminen ja ylläpito on työlästä.</p> <p>Kunnilla (ja taiteilijoilla) on tarve verkkokaupan kaltaiselle sovellukselle. Ylläpitovastuun ratkaisu olennaista.</p> <p>Päätettiin kehittää mallia toteuttamalla käänteinen kilpailutus.</p>
Asukaskyselyt kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluista kylien asukkaille. Itä-Uusimaa 2021 ja Länsi- ja Keski-Uusimaa 2022.	<p>Verkkokyselyt tavoittivat Uudellamaalla kaikkiaan 1088 vastaajaa.</p> <p>Vastauksia saatiin enemmän, jos paikalliset yhdistykset jakoivat linkkiä omille verkostoilleen.</p> <p>Samankaltaiset toiveet ja kehitysehdotukset toistuivat Uudenmaan eri alueilla.</p> <p>Vastaukset tarjoavat materiaalia palveluiden suunnittelulle: kulttuuritoimet, kuntien muut toimialat, seudulliset kulttuuritoimijat, asukkaat, yhdistykset, taiteilijat, yrittäjät.</p>
Koulutussarja ”Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea?” 2022	<p>Käytännön ohjeita, pitkäaikainen hyöty. Livetilaisuuksien tallenteita on katsottu runsaasti.</p> <p>Projekti-idean kirkastaminen on jatkossakin tärkeä koulutusaihe.</p> <p>Eri hankintamalleihin tutustuminen johtaa uusiin, toisiaan täydentäviin tapoihin hankkia ja toteuttaa kulttuuritoimintaa.</p>
Käänteinen kilpailutus luovan alan toimijoille 2022	<p>Käänteinen kilpailutus oli kunnille uusi ja kiinnostava kulttuuri- ja palveluiden hankintamalli.</p>

	<p>Tarpeiden määrittely ja kriteerien luonti tehtävä huolella, jotta tarjonta vastaa tarvetta.</p> <p>Vahvasti palvelun sisällön ja laadun merkitystä: ei kilpailtu hinnalla.</p> <p>Nosti esille uusia taide- ja kulttuurialan toimijoita kuntien tietoon.</p> <p>Laajensi taiteilijoiden toiminta-alueita ja lisäsi työllistymismahdollisuuksia.</p>
Kuntien yhteinen kulttuurituottaja 2022	<p>Yhteisen työntekijän mallia kokeiltiin ensimmäistä kertaa.</p> <p>Soveltuu etenkin pienille ja toisiaan lähellä sijaitseville kunnille. Kuntien sopiva määrä 2–3.</p> <p>Edellyttää kunnilta selkeää tehtävänrajausta, työn ohjausta, työnantajavelvollisuuksista sopimista (erit. palkanmaksu, pääsy hallintojärjestelmiin).</p> <p>Tuottaja voisi toimia myös yrittäjänä ja myydä palveluitaan kunnille. Malli voisi sopia erityisesti projektiluonteisiin tapahtumiin.</p>
Taide- ja kulttuuritapahtumat Uudellamaalla	<p>Taiteilijahaun ja käänteisen kilpailutuksen kautta kunnat saivat laajasti tietoa Uudellamaalla toimivista taiteilijoista. Yhteiset listat taiteilijoista ja tuotannoista helpottivat kuntien valintoja ja lisäsivät myös kuntien välistä yhteistyötä.</p> <p>Tapahtumia järjestettiin lähes 100: Itä-Uudellamaalla 32 ja Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 61. Tapahtumiin saattoi sisältyä useita esityksiä. Lisäksi järjestettiin 7 työpajaa ja näyttelyitä yhteistyössä Globe Art Point ry:n kanssa.</p> <p>Koronapandemia ja kevääseen 2022 jatkuneet kokoontumisrajoitukset vaikeuttivat tapahtumien suunnittelua ja siirsivät myös Itä-Uudenmaan tapahtumia vuoden 2022 jälkipuoliskolle.</p> <p>Tapahtumat tavoittivat yleisöä ja osallistujia Uudenmaan kylissä ja taajamissa noin 6700.</p>

12 Tilastoja

Taulukkoon on koottu kehittämistehtävän toiminta ja tapahtumien yleisö- ja osallistujamäärät 2021–2022.

Toiminta/tapahtuma	Lisätiedot	Yleisö/osallistujat
Hankkeen esittely		
11.11.2021 Sydkustens landskapsförbunds kulturarbetardagar	Presentation av utvecklingsuppgiften Kultur i byn	30
6.10.2022 på Svenska Kulturfondens kulturarbetardagar	Case-presentation utvecklingsuppgiften Kultur i byn	70
3.11.2022 AKKU- Alueellinen kuntien kulttuuritoiminnan kehittäminen Etelä-Savossa, Etelä-Savon maakuntaliitto, etäaamukahvit	Hyviä käytäntöjä Uudelta- maalta ja Etelä-Pohjanmaalta	30
17.11.2022 Yhteistuumin- verkoston etäaamukahvit	Pienten kuntien yhteinen kulttuurituottaja – kokemuksia Uudeltamaalta	15
8.12.2022 Alueellinen kulttuuritoiminnan kehittämistehtävä, Pohjois-Pohjanmaan liitto	Inspiraatiopuhe, kunnan kokemukset yhteisestä kulttuurituottajasta	30
Koulutussarja		
Mitä muuta tarvitaan kuin hyvä idea? Tee vakuuttava hakemus, 17.2.2022	Suorana n. 15 Suomenkielistä tallennetta katsottu n. 190 kertaa, ruotsinkielistä n. 95 kertaa (12/2022).	300
Kunta luovan työn hankkijana – esimerkkejä avustus- ja hankintamalleista, 4.3.2022	Suorana n. 20 Tallennetta katsottu n. 130 kertaa (12/2022).	150
Luovan työn tuotteistaminen – taide- ja kulttuurialan	60 luovan alan toimijaa eri puolilta Uuttamaata. Noin 30	60

osaaminen palveluksi, 24. ja 25.3.2022	osallistui lisäksi pienryhmäkonsultointeihin.	
Taiteilijahaku ja käänteinen kilpailutus		Hakemusten ja tarjousten määrä
Taiteilijahaku Itä-Uudellamaalla toukokuu 2021	Kesäkaudelle 20 hakemusta Syyskaudelle 34 hakemusta	54
Käänteinen kilpailutus taiteilijoille ja luovan alan ammattilaisille huhtikuu 2022		99
Asukaskyselyt kylien asukkaalle kulttuuri- ja vapaa-ai- kapalveluista		Vastanneiden määrä
	Itä-Uusimaa 3.–30.6.2021	567
	Länsi-Uusimaa 6.–30.6.2022	407
	Keski-Uusimaa 6.–30.6.2022	114
Taiteilijoiden työllistyminen		Taiteilijoiden määrä
	Itä-Uudellamaalla 10 taiteilijaa/taiteilijaryhmää	30
	Länsi- ja Keski-Uudellamaalla 20 taiteilijaa/taiteilijaryhmää	38
Kylät ja taajamat, joissa tapahtumia järjestettiin		Kylien ja taajamien lukumäärä, sis. palvelukodit, päiväkodit ja koulut
Itä-Uusimaa	Askola (Särkijärvi); Lapinjärvi (Vasarankylä, Porlammi); Loviisa (Isnäs, Liljendal, Pernaja, Sarvisalo); Mäntsälä (Hirvihaara); Sipoo (Box, Nikkilä); Porvoo (Bjurböle, Emäsalo, Grännäs, Hinthaara, Kerkkoo, Ilola, Kulloo, Pellinki, Sannäs, Tolkkinen); Pornainen (Halkia); Pukkila .	29
Länsi-Uusimaa	Hanko (Lappohja); Inkoo ; Karkkila ; Kauniainen (Vallmogård); Kirkkonummi (Gessterby, Veklahti, Masala,	28

	Evitskog); Lohja (Sammatti, Lohjansaari, Virkkala, Saukkola, Karjalohja); Raasepori (Prästkulla, Snappertuna, Tammisaari, Malmbäcka, Pohja); Siuntio .	
Keski-Uusimaa	Järvenpää (Anttila, Saunakallio, Haarajoki); Kerava (palvelukodit); Nurmijärvi (Klaukkala); Tuusula (Sarvikallio).	13
Taide- ja kulttuuritapahtumia		Yleisö/osallistujat Yhteensä 6725
ITÄ-UUSIMAA	Kunnat valitsivat tuotannot taiteilijapankkikokeilun tuotannoista.	Itä-Uusimaa 2137
Asuntovaunuteatteri Karavan kesäkuu 2021, Itä-Uusimaa	Nukketeatteriesitys, valokuvänäyttely, trubaduurien konsertti ja avoin näyttämö. 9 kuntaa, esityspaikkoja 15, esityksiä 90. Esim. Porvoossa kyläkoulujen pihat.	437
Globe Art Point -taidetyöpaja ja näyttelyt	Yhteistyöprojekti Porvoossa (mm. Runebergin puisto, Borgå Folkakademi, Palmäen palvelukoti, Kokonniemen maauimala ja Pellingin kesätori) ja Sipoossa (Box, Nikkilä).	286
Kalle Katz, muusikko, improviisaatiokonsertteja	Loviisa (Isnäs) ja Porvoo (Runebergin kotimuseo, oma rahoitus)	60
Limonaatia ry, 3–4 muusikkoa: Joulukonsertti, APPA's play ABBA, Konsertti palvelutaloihin	Loviisa (Pernaja, Liljendahl), Pornainen, Pornainen (Halkia), Pukkila (Kantele), Porvoo (Tolkkinen)	130
Anne Lihavainen, nukketeatteri	Askola (kirjasto ja päiväkotiesitys). Lisäksi 2 opastusta teatterinukkenäyttelyssä	50

Lilla Villan, teatterinukkenäytely	Askola (kirjasto)	90
Maija Michelsson, artesaani, solmutyöpaja	Makrameesolmutyöpajat Porvoon (145) ja Loviisan kesäto-reilla (145): Pellinki, Emäsalo, Bjurböle, Sarvisalo ja Pernaja-päivä ja Pellingin syysmarkki-nat.	290
Eliina Mäkiranta, Ira Kaspi ja Reetta Ristimäki	Tribute to Nat King Cole, Jazz-standardeja, Kotirinta-man naiset - Sota-ajan radio-hitit: Pornainen, Mäntsälä, Lapinjärvi (Wasargården, Lapinjärvi (Porlammi, nuoriso-seurantalo Soihtula)	190
Anne Räisänen, kuvataiteilija, paperitaide	Helppoa kirjansidontaa itämai-sella tekniikalla -työpajat. Porvoo (Kerkkoon sivukirjasto)	12
Säilättäret ry	Pyhän päärynän legenda. Monitaiteellinen koko perheen ulkoilmateos, Porvoo (oma rahoitus), Runebergin puisto. Lapsia 40, aikuisia 80.	120
Teatteri Soittorasias, lastente-atteri	Loviisa (Ruukki), Mäntsälä	122
Camilla Wiksten-Rönnebacka, konsertteja	Loviisa (Liljendal ja Pernaja palvelutalot), Askola	70
Trubaduuri Jyrä	Pukkila (Kuutamotori)	150
Simo Blom Band	Pukkila (Kuutamopicnic)	100
LÄNSI- JA KESKI-UUSIMAA 2022		Yleisö/osallistujat
	Kunnat valitsivat tuotannot tarjouskilpailun tuotannoista, 60 tapahtumaa.	Länsi- ja Keski-Uusimaa yhteensä 4588
Antti Suniala/Race Horse Company -nykysirkusesitys	Hanko, 2 esitystä	320

Aapo Repo – Jättimarionetti	Raasepori, Inkoo, Lohja, Karkkila, yht. 8 esitystä	1400
Susanna Feuerbacher – Taidepuu-tuohityöpaja	Karkkila, 3 työpajaa	140
Anna Olkinuora, osallistava työpaja	Kauniainen, 3 työpajaa	Tieto puuttuu
Annika Lyytikäinen – Aléa-duo, kansanmusiikki-konsertteja	Kauniainen, 2 konserttia	250
Petra Vairimaa, kulttuuriopastuksia	Kirkkonummi, 3 opastusta	32
Nadiya ry / Sini Haapalinna – “Silmu virtaa!”, tanssi	Kirkkonummi, 5 tanssityöpajaa ukrainalaisille pakolaisille	63
Heini Mielonen – Sellojooga	Lohja (Lohjansalo), 3 sellojoogatapahtumaa	20
Pie Lahti/ Nalle Skägglavtass på fisketur - dockteaterföreställning	Lohja, 2 esitystä ja Siuntio, 6 esitystä	230
Anu Tikka-Blomqvist – Spinnrocken sjunger	Raasepori, 4 esitystä	220
Vilma Tihilä – Eläinten karnevaali	Järvenpää, 3 kouluesitystä	600
Lotta Hagfors – Kasvu kansanmusiikkiyhtye	Järvenpää, koulukonsertti	270
Milla Malmberg, konsertti	Kerava, 5 konserttia	110
Janika Kolehmainen – Kesä-Kikatus	Kerava, ulkoilmatapahtuma lapsiperheille	130
Jukka Laine – valolaatikkopaja lapsille	Kerava (oma rahoitus)	Tieto puuttuu
Race Horse Company – Motosikai	Nurmijärvi, katusirkusesitys	400
Eva Vikman & Premium Jazz Experience	Nurmijärvi, konsertti	250

Mia Silvennoinen, Versus Circus ry – osallistava luontopolku	Tuusula, 5 luontopolkuesitystä	83
Teatteri Vantaa: Seitsemän veljestä taskussa	Tuusula, näytelmä	70

Rukki laulaa, kehrunäytös ja -tapahtuma Raaseporissa, Anu Tikka-Blomqvist.

13 Sammandrag om verksamheten, erfarenheter och utvecklingsbehov

Utvecklingsuppdraget genomfördes under exceptionella omständigheter 2021–2022, då coronapandemin inverkade starkt på kultur- och evenemangssektorn och kommunernas verksamhet. Planering av alternativ verksamhet, annullering och flyttning av evenemang sysselsatte både personer inom den kreativa branschen samt kommunernas kulturpersonal. Utvecklingsuppdragets mål var att utveckla sätt som skulle sysselsätta konstnärer och erbjuda kulturverksamhet för byinvånare. Inget av dessa mål uppnåddes på grund av att restriktionerna för sammankomster upphävdes gradvis först från vårvintern 2022. Evenemangen kunde genomföras successivt och i enlighet med restriktionerna från sommaren 2021, men skärpningen av restriktionerna under hösten, samt fluktuationen och osäkerheten av läget påverkade kommunernas planeringsarbete under hela projektet. Dessutom avspeglades situationen i hur aktivt allmänheten började delta i evenemangen igen efter att restriktionerna upphörde.

Målet med utvecklingsuppdraget var också att stärka nätverksbildningen mellan kommuner och regionala kulturaktörer i Nyland. Coronatiden inverkade även på detta mål. När verksamheten startade gällde strikta restriktioner för sammankomster, så inte ens mötet som startade projektet kunde arrangeras som närmöte. Då restriktionerna lättade hade verksamheten redan framskridit långt och man hade dessutom vant sig vid distansmöten. Nätverket fungerade genom distanskontakt under hela projektet.

Fastän man med distansmöten sparade tid och resekostnader, förlorade man gruppmedlemmarnas växelverkan, skapande av kontakter mellan aktörer och förstärkning av nätverket. Nyland är geografiskt ett stort område och gemensamma projekt har oftast bara genomförts med grannkommuner. Många chefer i ledningsgruppen träffade varandra även i andra sammanhang och kände varandra bättre, men ungefär hälften i gruppen utgjordes av annan personal inom kulturtjänsterna. I mötena deltog 15–25 personer, vilket kan anses vara ett bra resultat. På basen av responsenkäten ansåg deltagarna att kontakten till nätverket var viktigt och man önskade att den fortsätter. Det kan finnas flera alternativ för praktiskt genomförande och upprätthållande av nätverket som är värt att pröva och utveckla vidare.

Bland de försök som genomfördes i utvecklingsuppdraget visade sig upphandlingen av kulturtjänster genom omvänd konkurrensutsättning och kommunernas gemensamma kulturproducent vara särskilt användbara. I båda försöken provades en ny modell för genomförande av kulturverksamhet.

I tabellen nedan har utvecklingsuppdragets verksamhet sammanfattats tillsammans med observationer och utvecklingsförslag. Statistik om verksamheten är samlad i kapitlet Statistik.

Sammandrag	
Åtgärd	Observationer och utvecklingsförslag
Den kringresande Husvagnsteatern Karavan, kommunernas gemensamma bokningskalender. Östra Nyland 2021.	<p>Genomförandet lyckades bra inom ramarna för coronarestriktionerna.</p> <p>Den färdiga produktionen var enkel att genomföra och marknadsföra.</p> <p>Samarbetet mellan kommunerna och delning av material, såsom den gemensamma bokningskalendern fungerade bra i Teams-gruppen.</p>
Konstnärsansökan för pilotprojekt 2021	<p>Det förekom stora skillnader i beskrivning och produktifiering av innehållet i tjänsterna.</p> <p>I den öppna ansökan beskrevs innehållet på olika sätt, vilket gjorde det svårt att utvärdera och välja bland produktionerna.</p> <p>Att insamla och uppehålla konstnärsbanken är arbetsdrygt.</p> <p>Kommunerna (och konstnärerna) har behov av en applikation i stil med en webbutik. Lösningen gällande uppehållsansvar är väsentlig.</p> <p>Beslut togs om att utveckla modellen genom att implementera omvänd konkurrensutsättning.</p>
Invånarenkäter om kultur- och fritidstjänster för byinvånare. Östra Nyland 2021 och Västra och Mellersta Nyland 2022.	<p>Webbenkäterna nådde sammanlagt 1088 personer i Nyland.</p> <p>Flera svar inlämnades då lokala föreningar delade länken till sitt eget nätverk.</p> <p>Liknande önskemål och utvecklingsförslag återkom inom olika områden i Nyland.</p> <p>Svaren erbjuder material och underlag för planering av tjänster: kulturtjänster, kommunernas övriga sektorer, regionala kulturaktörer, invånare, föreningar, konstnärer, företagare.</p>
Utbildningsserie "Vad behövs utöver en bra idé?" 2022	<p>Praktiska anvisningar, långvarig nytta. Inspelningarna av livetillfällen har setts flera gånger.</p> <p>Förtydligande av projektiden kommer fortsättningsvis att vara ett viktigt utbildningsämne.</p>

	Att bekanta sig med olika upphandlingsmodeller leder till nya, ömsesidigt kompletterande sätt att förvärva och genomföra kulturverksamhet.
Omvänd konkurrensutsättning för personer inom den kreativa branschen 2022	<p>Den omvända konkurrensutsättningen var en ny och intressant upphandlingsmodell för kommunernas kulturtjänster.</p> <p>Definition av behov och skapande av kriterier måste göras noggrant så att utbudet svarar mot behovet.</p> <p>Förstärkte betydelsen av tjänsteinnehåll och kvalitet: konkurrerade inte med pris.</p> <p>Introducerade nya aktörer inom konst- och kulturbranschen för kommunerna.</p> <p>Utvidgade konstnärernas verksamhetsområde och ökade deras anställningsmöjligheter.</p>
Kommunernas gemensamma kulturproducent 2022	<p>Modellen med en gemensam arbetstagare testades för första gången.</p> <p>Lämpar sig särskilt för små och grannkommuner. Lämpligt antal kommuner är 2–3.</p> <p>Modellen kräver att kommunerna tydligt avgränsar uppgifter, vägleder arbetet, kommer överens om arbetsgivarskyldigheter (särskilt löneutbetalning, tillgång till administrativa system).</p> <p>Producenten kunde även vara företagare och sälja sina tjänster åt kommunerna. Modellen skulle särskilt passa evenemang av projektkaraktär.</p>
Konst- och kulturevenemang i Nyland	<p>Via konstnärsansökan och den omvända konkurrensutsättningen fick kommunerna omfattande information om de konstnärer som är verksamma i Nyland. Gemensamma listor över konstnärer och produktioner underlättade kommunernas val och ökade även samarbetet mellan kommunerna.</p> <p>Nästan 100 evenemang arrangerades: 32 i Östra Nyland och 61 i Västra och Mellersta Nyland. Evenemangen kunde omfatta flera uppvisningar. Utöver det ordnades 7 verkstäder och utställningar i samarbete med Globe Art Point ry.</p> <p>Coronapandemin och restriktionerna gällde sammankomster som sträckte sig fram till våren 2022 och försvårade planering av evenemang och flyttade även evenemang i Östra Nyland till den senare delen av 2022.</p> <p>Evenemangen nådde allmänheten och ungefär 6700 deltog från Nylands byar och tätorter.</p>

14 Statistik

Ur tabellen framgår utvecklingsuppdragets verksamhet samt evenemangens publik- och deltagarantal 2021–2022.

Verksamhet/evenemang	Mera information	Publik/deltagare
Beskrivning av projektet		
11.11.2021 Sydkustens landskapsförbunds kulturarbetardagar	Presentation av utvecklingsuppgiften Kultur i byn	30
6.10.2022 på Svenska Kulturfondens kulturarbetardagar	Case-presentation av utvecklingsuppgiften Kultur i byn	70
3.11.2022 AKKU- Regional utveckling av kommunala kulturaktiviteter i Södra Savolax, Södra Savolax landskapsförbund, morgonkaffe på distans	God praxis från Nyland och Södra Österbotten	30
17.11.2022 Tillsammans-nätverkets morgonkaffe på distans	Gemensam kulturproducent för små kommuner - erfarenheter i Nyland	15
8.12.2022 Utvecklingsuppdrag för regional kulturverksamhet, Norra Österbottens förbund	Inspirationstal, kommunens erfarenheter av gemensam kulturproducent	30
Utbildningsserie		
Vad behövs utöver en bra idé? Gör en imponerande ansökan, 17.2.2022	Direkt ca 15 Finskspråkiga inspelningar har setts ca 190 gånger, svenskspråkiga ca 95 gånger (12/2022).	300
Kommunen som upphandlare av kreativt arbete – exempel	Direkt ca 20	150

på bidrags- och upphandlingsmodeller, 4.3.2022	Inspelningarna har setts ca 130 gånger (12/2022).	
Produktifiering av kreativt arbete – kunskande inom konst- och kulturbranschen som tjänst, 24 och 25.3.2022	60 aktörer inom den kreativa branschen på olika håll i Nyland. Ca 30 deltog dessutom i smågruppskonsultationer.	60
Konstnårsansökan och omvänd konkurrensutsättning		Antal ansökningar och anbud
Konstnårsansökan i Östra Nyland maj 2021	20 ansökningar för sommarsäsongen 34 ansökningar för höstsäsongen	54
Omvänd konkurrensutsättning för konstnärer och personer i den kreativa branschen april 2022		99
Invånarenkäter för byinvånare om kultur- och fritidstjänster		Antal svar
	Östra Nyland 3–30.6.2021	567
	Västra Nyland 6–30.6.2022	407
	Mellersta Nyland 6–30.6.2022	114
Anställning av konstnärer		Antal konstnärer
	10 konstnärer/konstnårsgrupper i Östra Nyland	30
	20 konstnärer/konstnårsgrupper i Västra och Mellersta Nyland	38
Byar och tätorter där evenemang arrangerades		Antal byar och tätorter, inkl. servicehus, daghem och skolor
Östra Nyland	Askola (Särkijärvi); Lappträsk (Norrby, Porlom); Lovisa (Isnäs, Liljendal, Pernå, Sarfsalö); Mäntsälä (Hirvihaara); Sibbo (Box, Nickby); Borgå (Bjurböle, Emsalö,	29

	Grännäs, Hindhår, Kerko, Illby, Kullo, Pellinge, Sannäs, Tolkis); Borgnäs (Halkis); Pukkila .	
Västra Nyland	Hangö (Lappvik); Ingå ; Högfors ; Grankulla (Vallmogård); Kyrkslätt (Gesterby, Vecklax, Masaby, Evitskog); Lojo (Sammatti, Lojoön Virkby, Saukkola, Karislojo); Raseborg (Prästkulla, Snapper-tuna, Ekenäs, Malmbäcka, Pojo); Sjundeå	28
Mellersta Nyland	Träskända (Andersböle, Saunakallio, Haarajoki); Kervo , (servicehem); Nurmijärvi (Klövskog); Tusby (Sarvikallio).	13
Konst- och kulturevenemang		Publik/deltagare Totalt 6725
ÖSTRA NYLAND	Kommunerna valde produktionerna från konstnärsköpsförsökets produktioner.	Östra Nyland 2137
Husvagnsteatern Karavan juni 2021, Östra Nyland	Dockteater, fotografiutställning, trubadurkonsert och öppen scen. 9 kommuner, 15 föreställningsplatser, 90 föreställningar. Till exempel: By-skolornas gårdar i Borgå.	437
Globe Art Point -konstverkstad och utställningar	Samarbetsprojekt i Borgå (bl.a. Runebergsplanaden, Borgå Folkakademi, Brandbackens servicehem, Kokon badinrättning och Pellinge sommartorg) och i Sibbo (Box, Nickby).	286
Kalle Katz, musiker, improvisationskonserter	Lovisa (Isnäs) och Borgå (Runebergs hemmuseum, egen finansiering)	60

Limonaatia ry, 3–4 musiker: Julkonsert, APPA's play ABBA, konsert för servicehem	Lovisa (Pernå, Liljendal), Borgnäs, Borgnäs (Halkia), Pukkila (Kantele), Borgå (Tolkis)	130
Anne Lihavainen, dockteater	Askola (bibliotek- och daghemsföreställning) Dessutom 2 guidningar i utställning av teaterdockor	50
Lilla Villan, utställning av teaterdockor	Askola (bibliotek)	90
Maija Michelsson, artesan, knutverkstad	Verkstäder för makraméknutar på sommartorg i Borgå (145) och Lovisa (145): Pellinge, Emsalö, Bjurböle, Sarfsalö och Pernådagen och Pellinge höstmarknad	290
Eliina Mäkiranta, Ira Kaspi och Reetta Ristimäki	Tribute to Nat King Cole, Jazz-standarder, Kotirintaman naiset - sota-ajan radiohitit (Hemfrontens kvinnor - krigstidens radiohittar: Borgnäs, Mäntsälä, Lapträsk (Wasagården, Lapträsk (Porlom, ungdomsföreningshus Soihtula)	190
Anne Räisänen, bildkonstnär, papperskonst	Verkstäder för enkel bokbindning med orientalisk teknik Borgå (Kerko sidobibliotek)	12
Säilättäret ry	Pyhän Päärynän Legenda (Legenden om det heliga päronet) Allkonstverk utomhus för hela familjen, Borgå (egen finansiering), Runebergsesplanaden. Barn 40, vuxna 80.	120
Teatteri Soittorasias, barnteater	Lovisa (Ruukki), Mäntsälä	122
Camilla Wiksten-Rönbacka, konserter	Lovisa (Liljendal och Pernå servicehem), Askola	70

Trubaduuuri Jyrä	Pukkila (Kuutamotori)	150
Simo Blom Band	Pukkila (Kuutamopicnic)	100
VÄSTRA OCH MELLERSTA NYLAND 2022		Publik/deltagare
	Kommunerna valde produktionerna från anbudsörfarandets produktioner, 60 evenemang.	Västra och Mellersta Nyland sammanlagt 4588
Antti Suniala/Race Horse Company -modern cirkusföreställning	Hangö, 2 föreställningar	320
Aapo Repo – Jättemarionett	Raseborg, Ingå, Lojo, Högfors, sammanlagt 8 föreställningar	1400
Susanna Feuerbacher – Konstträdet - en näververkstad	Högfors, 3 verkstäder	140
Anna Olkinuora, deltagande verkstad	Grankulla, 3 verkstäder	Information saknas
Annika Lyytikäinen – Aléa-duo, folkmusikkonserter	Grankulla, 2 konserter	250
Petra Vairimaa, kulturguidningar	Kyrkslätt, 3 guidningar	32
Nadiya ry / Sini Haapalinna – "Silmu virtaa!", dans	Kyrkslätt, 5 dansverkstäder för ukrainska flyktingar	63
Heini Mielonen – Celloyoga	Lojo (Lohjansalo), 3 celloyoga evenemang	20
Pie Lahti/ Nalle Skägglavtass på fisketur - dockteaterföreställning	Lojo, 2 föreställningar och Sjundeå, 6 föreställningar	230
Anu Tikka-Blomqvist – Spinnrocken sjunger	Raseborg, 4 föreställningar	220

Vilma Tihilä – Eläinten karnevaali	Järvenpää, 3 skolföreställningar	600
Lotta Hagfors – Kasvu folkmusikband	Järvenpää, skolkonsert	270
Milla Malmberg, konsert	Kervo, 5 konserter	110
Janika Kolehmainen – KesäKikatus	Kervo, utomhusevenemang för barnfamiljer	130
Jukka Laine – Ijuslådeverkstad för barn	Kervo (egen finansiering)	Information saknas
Race Horse Company – Motosikai	Nurmijärvi, gatucirkusföreställning	400
Eva Vikman & Premium Jazz Experience	Nurmijärvi, konsert	250
Mia Silvennoinen, Versus Circus ry – deltagande naturstig	Tusby, 5 naturstigsföreställningar	83
Teatteri Vantaa: Seitsemän veljestä taskussa (Sju bröder i fickan)	Tusby, föreställning	70

15 Liitteet

Liite 1 Henkilöstö ja ohjausryhmän jäsenet 2021–2022

Kuntien ja seudullisten kulttuuritoimijoiden edustajista osa vaihtui kehittämistehtävän toiminnan aikana. Listassa on mainittu kaikki eri vaiheissa mukana olleet edustajat. Ohjausryhmä kokoontui hankeaikana kerran kuussa.

Henkilöstö

- Sini Kallio, kehittämiskoordinaattori (kulttuurituottaja), Porvoo, 8.2.2021–31.12.2021 (50 %)
- Sari Hilska, kehittämiskoordinaattori, Porvoo, 1.4.2021–31.12.2021 (50 %) ja 1.1.–31.12.2022 (100 %)
- Kristina Grönqvist von Bonsdorff, kulttuurituottaja, Porvoo/Raasepori, 1.5.–31.7.2022 (100 %) ja 1.8.–11.12.2022 (50 %)

Henkilökunnan ja työnantajan eli Porvoon kulttuuripalveluiden edustajasta koostunut työryhmä kokoontui hankeaikana kerran viikossa.

Itä-Uusimaa

- Keth Strömdahl, kirjastonjohtaja, Askola
- Pia Kokko, sivistystoimenjohtaja, Lapinjärvi
- Hanna Lindroos, kirjastonjohtaja, Lapinjärvi
- Leif Eriksson, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö, Loviisa
- Tapani Häkkinen, kirjastonjohtaja, Loviisa
- Kirsi Kinnunen, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, Loviisa
- Agneta Longhurst, kulttuurituottaja, Loviisa
- Jaana Keisala, hyvinvointijohtaja, Myrskylä
- Nona Farlin, viestintä- ja toimistos sihteeri, Myrskylä
- Tarja Kuusela, kulttuurisihteeri, Mäntsälä
- Janne Mäkinen, opetuspäällikkö, Mäntsälä
- Sirkku Mäkelä, suunnittelija, Mäntsälä
- Mari Ahokas, informaatikko, Pornainen
- Malin Hollmén, kirjastopalveluiden päällikkö, Porvoo
- Susann Hartman, kulttuuripalveluiden päällikkö, Porvoo
- Thomas Weissman, kulttuurituottaja, Porvoo
- Piritta Ahl, nuoriso- ja vapaa-ajantoiminnan ohjaaja, Pukkila
- Saara Saarenkoski, hyvinvointipäällikkö, Pukkila
- Noora Laitinen, hyvinvointikoordinaattori, Pukkila
- Katja Sångbom, kulttuurisuunnittelija, Sipoo

Länsi-Uusimaa

- Jennika Friman, kulttuurijohtaja, Hanko
- Regina Ekblom, kulttuuri- ja kurssisuunnittelija, Inkoo
- Karolina Grop-Nordström, hyvinvointikoordinaattori, Inkoo
- Arto Jormalainen, sivistysjohtaja, Karkkila
- Mari Rautiainen, kulttuuri- ja opistosihteri, Karkkila
- Cecilia McMullen, kulttuurituottaja, Kauniainen
- Gisela Montonen, vs. kulttuurituottaja, Kauniainen
- Maaret Eloranta, kulttuuritoimenjohtaja, Kirkkonummi
- Antti Airaksinen, kulttuurisihteri, Kirkkonummi
- Merja Lonkainen, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja, Lohja
- Sara Ertek, kulttuurituottaja, Lohja
- Lotta Lerviks, kulttuuripäällikkö, Raasepori
- Maarit Tuomisto, kirjasto- ja vapaa-aikapalveluiden päällikkö, Siuntio
- Aino Mykrä, kirjasto- ja kulttuurikoordinaattori, Siuntio
- Paula Kivekäs, hyvinvointikoordinaattori, Siuntio
- Taneli Kolppanen, kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja, Vihti
- Tommi Muhli, kulttuurituottaja, Vihti

Keski-Uusimaa

- Simo Varjonen, va. kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja, Hyvinkää
- Pirre Raijas, vs. kulttuurijohtaja, Järvenpää
- Heidi Jännti, kulttuurituottaja, Järvenpää
- Kristian Schmidt, tapahtumapäällikkö, Järvenpää
- Saara Juvonen, kulttuuripalvelupäällikkö, Kerava
- Kalle Hakkola, tapahtumatuottaja, Kerava
- Mia Fagerström, kulttuuripäällikkö, Nurmijärvi
- Hanna Kuparinen, kulttuurituottaja, Nurmijärvi
- Ulla Kinnunen, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, Tuusula
- Jaana Hopeakoski, kulttuurituottaja, Tuusula

Uudenmaan alueelliset ja muut kulttuuritoimijat

- Laura Karén, tuottaja, Kulttuuritalo Lilla Villan, Sipoo
- Petri Pöyhönen, toiminnanjohtaja, Kulttuuritalo Lilla Villan, Sipoo
- Maria Malin, apulaisrehtori, kansalaisopisto, Porvoo
- Synnöve Bergholm-Kullström, amanuenssi, Porvoon museo, Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

- Mai Joutsalainen, kulttuuriperintötutkija, Porvoon museo, Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
- Hannele Tenhovuori, museolehtori, Porvoon museo, Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
- Jenni Iivonen, apulaisrehtori, Porvoon taidekoulu
- Marika Kettunen, tuottaja, Porvoonseudun musiikkiopisto (rehtori Felix von Willebrand, apulaisrehtori Johanna Lönnfors ja apulaisrehtori Sauli Tyni)
- Lotta Friberg, tutkija, Raaseporin museo, Länsi-Uudenmaan aluevastuumuseo
- Lassi Patokorpi, museonjohtaja, Raaseporin museo, Länsi-Uudenmaan aluevastuumuseo
- Li-Marie Santala, kyläneuvoja, SILMU-kylät
- Anu Nilsson, toiminnanjohtaja, Uudenmaan Kylät ry – Nylands Byar r.f.
- Pamela Andersson, lastenkulttuurikoordinaattori, Västnyländska kultursamfundet r.f.

Liite 2 Asukaskyselyiden yhteenvedot on julkaistu kehittämistehtävän sivustolla Porvoon kaupungin verkkopalvelussa:

<https://www.porvoo.fi/kulttuuri-kylassa/>

<https://www.porvoo.fi/uutiset/kylille-toivotaan-vaihtelevaa-ja-kokeilevaa-kulttuuri-ja-vapaa-ajan-tarjontaa/>

Liite 3 Tarjouskilpailun ohje tarjoajalle 5/2022

Kulttuuri menee kylään – tarjoa sisältöä!

Avoin tarjouskilpailu taiteilijoille ja luovan alan ammattilaisille – Mitä tarjoat 1500 eurolla?

Taiteilijoilla ja luovan alan ammattilaisilla on mahdollisuus tarjota kulttuuri- ja taidesisältöjä Uudenmaan Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävässä mukana olevien kuntien ostettavaksi 1500 euron hinnalla.

Tuotantoja toteutetaan Uudenmaan alueen kylissä ja kuntien taajamissa. Alueena ovat ensisijaisesti Länsi- ja Keski-Uusimaa, mutta sisältöjä voi tarjota myös Itä-Uudellemaalle. Helsinki, Vantaa ja Espoo eivät kuulu alueeseen.

Onko sinulla idea tapahtumasta tai toiminnasta, jonka haluaisit tarjota kylien asukkaille? Haun tavoitteena on tarjota kyliin, taajamiin ja pieniin kuntiin monipuolista ja laadukasta kulttuuritoimintaa. Haemme erityisesti taide- ja kulttuurisisältöjä, jotka innostavat eri-ikäisiä asukkaita tekemään, näkemään ja kuulemaan sekä kohtaamaan toisiaan.

Tapahtumat ja toiminta ovat osallistujille maksuttomia.

Kuka voi tarjota?

Tarjoajina voivat olla

- taide- ja kulttuurialan ammattilaiset: eri alojen yksittäiset itsensä työllistävät taiteilijat tai taiteilijaryhmät
- yhdistykset
- osuuskunnat ja
- yritykset.

Mitä voit tarjota?

Voit tarjota yksittäisen tapahtuman, tapahtumasarjan tai kiertueen.

Erityisesti haetaan sisältöjä, jotka

- Voidaan toteuttaa monenlaisissa paikoissa ja tiloissa, kuten kylätaloissa ja kesätoreilla.
- Voidaan toistaa samanlaisena tai pienin muutoksin eri kylissä ja taajamissa myös usean kunnan alueella.
- Monipuolistavat ja kehittävät kylien kulttuuripalveluita.

Valinta ja hankinnan toteutus

Valinnat ostettavista palveluista tehdään tarjousten perusteella. Kehittämistehtävään osallistuvat kunnat ostavat sisältöjä kesä- ja syyskaudelle 2022.

Ohjeet tarjoajalle

Hae toteuttajaksi joko valmiilla suunnitelmalla tai kertomalla omasta osaamisestasi, jota voit hyödyntää kulttuurisisältöjen toteutuksessa. Toteutustapoja ei rajata, niitä voivat olla esimerkiksi esiintymiset, osallistavat työpajat, tila- tai ympäristötaiteet. Haemme sisältöjä useilta toimijoilta toisistaan erillisiin toteutuksiin.

Tarjoaja vastaa toiminnan järjestämisestä, myös tarvittavasta tekniikasta. Kerro, millaiseen paikkaan ja tilaan toimintasi sopii. Jos mahdollista, kerro lomakkeella, mihin tilaan tarjoat tuotantoasi.

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävä etsii toteutettavia ostopalveluita, kyseessä ei ole työsuhteinen toimeksianto tai avustus.

Ostohinta on 1500 euroa + alv. Valitut toimijat laskuttavat Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävää kunnan avustuksella sisältöjen toteutuksesta. Summa (1500 + alv) sisältää kaikki toteutuksen kulut, kuten matkakulut, tarvittavan kaluston ja toteuttajat.

Tarjoajana voi olla:

- yksityishenkilö tai työryhmä, jolla on oma y-tunnus tai joka käyttää laskutuspalvelua. Huom. laskutusta verokortilla ei hyväksytä.
- rekisteröity yhdistys, jolla on y-tunnus
- osuuskunta tai yritys, jolla on y-tunnus

- päätoiminen luovan alan yrittäjä
- sivutoiminen luovan alan yrittäjä

Vain hakulomakkeella tehdyt tarjoukset hyväksytään.

Tarjousaika on 7.4.–2.5.2022.

Valinnat ostopalveluista tehdään toukokuussa. Valintoja voidaan täydentää myöhemmin. Valittujen kulttuurisisältöjen toteutusaika on vuoden 2022 loppuun mennessä.

Valintojen perusteet

Valintojen perusteina ovat

- sisällön soveltuvuus kylissä ja pienissä kunnissa järjestettäväksi ohjelmaksi
- tarjottavan sisällön laatu ja kiinnostavuus
- tarjoajan edellytykset toteuttaa toiminta:
 - aiemmat referenssit
 - ammattimaisuus
 - toimintaympäristön tuntemus.
- Valinnan ehtona on sen maksuttomuus kävijälle/kokijalle.

Lisäksi huomioidaan muut ajankohtaiset, yleiset ohjeistukset, kuten terveysturvallisuus.

Käytännön toteutus

Kulttuuri kylässä -kehittämistehtävän tuottaja ja tapahtumapaikkana olevan kunnan kulttuuri-vastaava tekevät yhteistyötä valittujen tarjoajien (sisällöntuottajien) kanssa.

- Toteutukset suunnitellaan ja aikataulutetaan yhdessä kunnan kanssa.
- Sisällöntuottajalla on päävastuu toiminnan järjestämisestä tarjouksensa mukaan.
- Sisällöntuottajan vastuulla on valmistella tarvittavat materiaalit viestintää ja markkinointia varten (esim. tekstit ja kuvat). Toteutuksessa noudatetaan kunnan markkinointi- ja viestintä-käytäntöjä.
- Sisällöntuottajalla on mahdollisuus markkinoida omaa tuotettaan tai palveluaan kulttuuri-tapahtuman markkinoinnin ohessa ja omissa kanavissaan.